

การศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
ของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ปริญญานิพนธ์

ของ

พลิชฐ์ พึ่งเดช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา

พฤษภาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุม)

..... กรรมการ

(อาจารย์สุดใจ เห่งสีไพร)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุม)

..... กรรมการ

(อาจารย์สุดใจ เห่งสีไพร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ชัยพจน์ รักราม)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุม ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์สุดใจ เหง้าสีไพร กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ อนุเคราะห์คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่งในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ชัยพจน์ รังงาม หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 5 ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถาม และเป็นกรรมการร่วมสอบปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช อาจารย์รัตชัย บุญบุญรณ์ คีศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 5 อาจารย์วรภัทร ชัยเลิศ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม และอาจารย์สุธาดา ใจอ่อน โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 64 จังหวัดราชบุรี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการสร้างแบบสอบถาม ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ดร.จันทนา นนทิกกร อาจารย์พรสมบัติ คำตรง อาจารย์ธนภัทร บุญรัตนกลั่น อาจารย์ธณยุทธ คงชีพยืน อาจารย์พูนสุข ชีระประชา ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและเป็นแรงใจในการทำปริญญานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

พลียัฐ พึ่งเดช

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและ	
ประเมินผล.....	9
การจัดการเรียนการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม.....	23
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
วิธีจัดกระทำข้อมูล.....	41
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สรุปผลการวิจัย.....	61
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจ	
แบบสอบถาม หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม และ	
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	73
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	96

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามจำนวนนักเรียน.....	29
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัดและโรงเรียน.....	37
3	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของครูช่างอุตสาหกรรม จากครูทั้งหมด 299 คน.....	43
4	แสดงคำร้อยละ คำเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เพิ่ม ผลงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มผลงาน.....	46
5	แสดงคำร้อยละ คำเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เพิ่ม ผลงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน.....	47
6	แสดงคำร้อยละ คำเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เพิ่ม ผลงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ด้านการประเมินผลเพิ่มผลงาน.....	49
7	แสดงคำร้อยละ คำเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เพิ่ม ผลงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนา.....	51
8	แสดงคำร้อยละ คำเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการ ความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มผลงานในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มผลงาน.	56
9	แสดงคำร้อยละ คำเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการ ความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มผลงานในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล ด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มผลงาน.....	57

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงกรอบความคิดในการวิจัย.....	8

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากสภาพสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสื่อสารข้อมูลความรู้ต่าง ๆ สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็วและไร้ขีดจำกัด การพัฒนาสังคมไทยให้สามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง โดยที่ประชาชนมีความสุข ครอบคลุม ชุมชน และสังคมมีหรืออยู่อย่างสันติ การพัฒนาคนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด การศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคนให้มีความสามารถดังกล่าวได้ แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2539 : 24 - 26) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยที่พึงประสงค์นั้น จะต้องจัดให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพของตนเอง มีความรับผิดชอบ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และมีทักษะฝีมือในการปฏิบัติเพื่อตอบสนองความต้องการ ความสามารถและความถนัด ตลอดจนข้อจำกัดและคุณลักษณะที่แตกต่างของบุคคล

เพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล จึงมีการเปลี่ยนแปลงโดยผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องเป็นผู้กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้อย่างชัดเจน ให้มีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลมีประสิทธิภาพ ครูควรนำวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมในการเรียน หน้าที่ของครูจะต้องเป็นผู้กระตุ้น ชี้แนะ ทำทนายให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้ยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายที่เอื้อต่อการเรียนรู้และตอบสนองความต้องการของนักเรียน นักเรียนจะต้องเป็นผู้แสดงออก เป็นผู้สร้างความรู้ สร้างงานด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้ที่มีความสำคัญอีกกลุ่มหนึ่งคือผู้ปกครอง เป็นผู้ที่จะต้องรับทราบและมีส่วนร่วมสนับสนุนในการเรียนการสอน และการประเมินผลให้นักเรียนในปกครองได้เกิดการเรียนรู้ ฝึกทักษะและปลูกฝังลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้ ผลของการเรียนของนักเรียนควรได้นำมาใช้ในการ

ประเมินผลการเรียนของผู้เรียนโดยอาศัยการสังเกตและการรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา (ส.วาสนา ประवालพฤษย์. 2539 : 41) และการวัดผลและประเมินผลต้องเน้นการสะท้อนให้เห็นความสามารถของนักเรียนที่แสดงถึงการลงมือปฏิบัติ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาเองที่เรียกว่าการประเมินจากสภาพความเป็นจริง (authentic assessment หรือ authentic performance assessment) (โกวิทย์ ประवालพฤษย์. 2541 : 2)

การประเมินจากสภาพจริงเป็นการประเมินที่เน้นการประเมินทักษะการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออก ความสามารถในการทำงาน ทักษะการใช้ภาษา รวมทั้งคุณลักษณะต่าง ๆ อันจะเป็นข้อมูลที่สำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ (กรมวิชาการ. 2540 : 85) ซึ่งการประเมินทำได้ 3 ส่วนคือ ประเมินกระบวนการ ประเมินผลผลิต และประเมินกระบวนการและผลผลิตผสมผสานกัน วิธีการประเมินจากสภาพจริงได้จากการสังเกตอย่างเป็นระบบและไม่เป็นระบบ เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม การทำงานกลุ่ม การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ข้อมูลจากการประเมินตนเองของนักเรียนและการประเมินผลผลิต (จิราภรณ์ ศิริทวี. 2540 : 60) การประเมินจากสภาพจริงยึดการปฏิบัติเป็นสำคัญและสัมพันธ์กับการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการพัฒนาที่ปรากฏให้เห็น (ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. 2541 : 3)

✕ ผลของการประเมินจากสภาพจริงต้องมีหลักฐานในการประเมิน แฟ้มสะสมงานเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินจากสภาพจริง ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งในการประเมินที่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพราะเป็นวิธีการที่ผู้ประเมินสามารถค้นหาความสามารถ และความก้าวหน้าในการเรียนที่แท้จริงของนักเรียน นอกจากนั้นผลการวัดยังสามารถใช้เป็นข้อมูลสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจผลการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ในวงการศึกษาดังนี้เป็นเอกสารสำคัญในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร เป็นที่เก็บสะสมข้อสนเทศทั้งหมดของนักเรียน ทำให้มองเห็นภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างชัดเจน ใช้ในการประเมินผลการเรียน การวินิจฉัยข้อบกพร่อง ความก้าวหน้า การหาจุดเด่นเพื่อคัดเลือกผู้เรียนในโอกาสต่าง ๆ และยังใช้ประเมินการสอนและตรวจสอบกิจกรรมการเรียนการสอนของครูได้ด้วย (ส.วาสนา ประवालพฤษย์. 2539 : 42)

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา ตาม โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้จัดอยู่ในกลุ่มวิชาการงาน ซึ่งเป็นวิชาบังคับเลือก ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จะต้องเรียน 6 หน่วยการเรียนรู้ใน 5 รายวิชาคือ งานบ้าน การจัดการในบ้าน งานช่าง พื้นฐาน งานเกษตรพื้นฐาน และงานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น ส่วนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เลือกรายวิชาโครงการภาคเรียนละ 1 รายวิชา และกลุ่มวิชาอาชีพ จัดเป็นวิชาเลือก เสรี ประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ ใน 4 กลุ่มวิชาคือ กลุ่มงานผลิต กลุ่มงานบริการ กลุ่มเสริมงานผลิตและงานบริการ และกลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน โดยจัดให้ นักเรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง (กรมวิชาการ. 2535 : 89) ส่วน โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จะจัดอยู่ในวิชาพื้นฐานอาชีพคือ รายวิชา พอ 102 ทักษะและความปลอดภัยในงานฝีมือ และในกลุ่มวิชาอาชีพ โดยให้เลือกรับในรายวิชาจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (กรมวิชาการ. 2535 : 76) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาอุตสาหกรรมนี้มุ่งให้นักเรียนมี ความงอกงามทางด้านสติปัญญา (cognitive domain) มีความงอกงามทางด้านทักษะ (psychomotor domain) และความงอกงามทางจิตพิสัย (affective domain) (เปรื่อง กิจรัตน์. 2534 : 156) การประเมินผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงจำเป็นจะต้องใช้แฟ้มสะสมงาน ซึ่งผลงานวิจัยของนักการศึกษา (Lerson. 1995 ; Walcavich. 1995 ; Supovitz. 1996 ; Bailey. 1997) พบว่า วิชาที่ต้องใช้ทักษะ มีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะใช้แฟ้มสะสมงาน เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากกระบวนการประเมินโดยวิธีนี้จะ ช่วยให้นักเรียนปรับกระบวนการเรียน และครูปรับยุทธวิธีการสอนให้สอดคล้องกับ นักเรียนตลอดเวลา ทำให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาด้านทักษะของนักเรียนได้ การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานมีวิธีการเรียนการสอน ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของวิชาช่าง อุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษา

สำหรับเขตการศึกษา 5 ซึ่งประกอบด้วย 6 จังหวัดคือ ราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม และสุพรรณบุรี มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 145 โรงเรียน มีครูและผู้บริหาร จำนวน 6,566 คน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานสอนในหมวดวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน

355 คน (กองแผนงาน. 2540 : 65) มีหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 5 ได้ดำเนินการจัดหลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมงานให้กับกลุ่มโรงเรียนโดยใช้เวลา 3 วัน และหลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานให้กับครู อาจารย์เป็นรายโรงเรียนใช้เวลา 2 วัน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลด้วยการสนับสนุนให้ผู้เข้ารับการอบรมจัดกระบวนการเรียนการสอน และมีกระบวนการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมงาน (กรมสามัญศึกษา. 2539 : 2) รวมทั้งยังจัดทำเอกสารเผยแพร่ไปยังโรงเรียนและครูผู้สอนอย่างกว้างขวาง

การเปลี่ยนแปลงในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลที่จะประเมินจากสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมงานมาใช้ในการประเมินผลผู้เรียนตามจุดประสงค์นี้ การศึกษาถึงการใช้เพิ่มสะสมงาน ปัญหา อุปสรรค และความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 การได้ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะได้เป็นแนวทางนำผลการวิจัยไปปรับปรุงการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม มีระบบการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงาน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโอกาสต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้เพื่อ

1. ศึกษาการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5
2. ศึกษาปัญหา อุปสรรคในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

3. ศึกษาความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการให้ความช่วยเหลือแนะนำให้การเรียนการสอนมีระบบการประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

2. หน่วยงานระดับโรงเรียน จังหวัด เขตการศึกษา กรมสามัญศึกษา ทราบปัญหา อุปสรรค และความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ไปพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษากการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นครู อาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนในหมวดวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จาก 6 จังหวัดคือ ราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม และ สุพรรณบุรี จำนวน 145 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 335 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นครู อาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนในหมวดวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จาก 6 จังหวัดคือ ราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม และ สุพรรณบุรี รวมทั้งสิ้น 299 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.1 การใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
- 2.2 ปัญหา อุปสรรคในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
- 2.3 ความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เพิ่มสะสมงาน หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล รายงานการทำงาน ผลงานของนักเรียนอย่างเป็นระบบและมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถในการสร้างผลงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สามารถพัฒนาผลงานให้เป็นผลงานที่มีคุณค่าตามความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน
2. การใช้เพิ่มสะสมงาน หมายถึง การดำเนินการของครูในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลใน 4 ด้านคือ ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน และด้านการใช้ประโยชน์การปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน
3. การวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน หมายถึง สิ่งที่ครูได้จัดเตรียมการใช้เพิ่มสะสมงานที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์สมรรถภาพผู้เรียน การกำหนดเรื่องที่จะทำการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดหลักฐาน ข้อมูลหรือเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
4. การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่ครูได้ดำเนินการให้เกิดขึ้นในการเรียนการสอน โดยครูชี้แจงวิธีการหรือกระบวนการในการทำกิจกรรมหรือใบงานพร้อมเกณฑ์ให้นักเรียนทราบและดำเนินการแล้วเก็บรวบรวมข้อมูล ชิ้นงาน หรือผลงานไว้ในแฟ้มรวบรวมผลงานและเพิ่มสะสมงานต่อไป
5. การประเมินผลเพิ่มสะสมงาน หมายถึง การประเมินผลงาน ความสำเร็จของนักเรียนจากผลงานหรือชิ้นงานที่ดีที่สุดจากเพิ่มสะสมงานที่แสดงถึงความพยายาม ความก้าวหน้า ผลสัมฤทธิ์ ความรู้สึภภาคภูมิใจที่ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ โดยความร่วมมือของครู นักเรียน และผู้ปกครองของนักเรียนเอง โดยการให้นักเรียน

คัดเลือกผลงานโดยใช้เกณฑ์การสะท้อนความคิด ความรู้สึกต่อผลงานที่เลือก การตรวจสอบความก้าวหน้าของตนเองจากผลงาน ครูใช้เกณฑ์การให้คะแนนตัดสินการให้คะแนนผลงาน ครูสรุปผลการประเมินเป็นคะแนนรวมหรือระดับคะแนนในภาพรวม บรรยายความสามารถทางด้านสติปัญญา ทักษะและคุณลักษณะด้านจิตพิสัย และการจัดทำแฟ้มสะสมงานดีเด่น

6. การใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาแฟ้มสะสมงาน หมายถึง การที่ครูนักเรียนนำแฟ้มสะสมงานไปใช้ประโยชน์ และพัฒนาแฟ้มสะสมงานให้เป็นปัจจุบันและทันสมัยตลอดเวลา

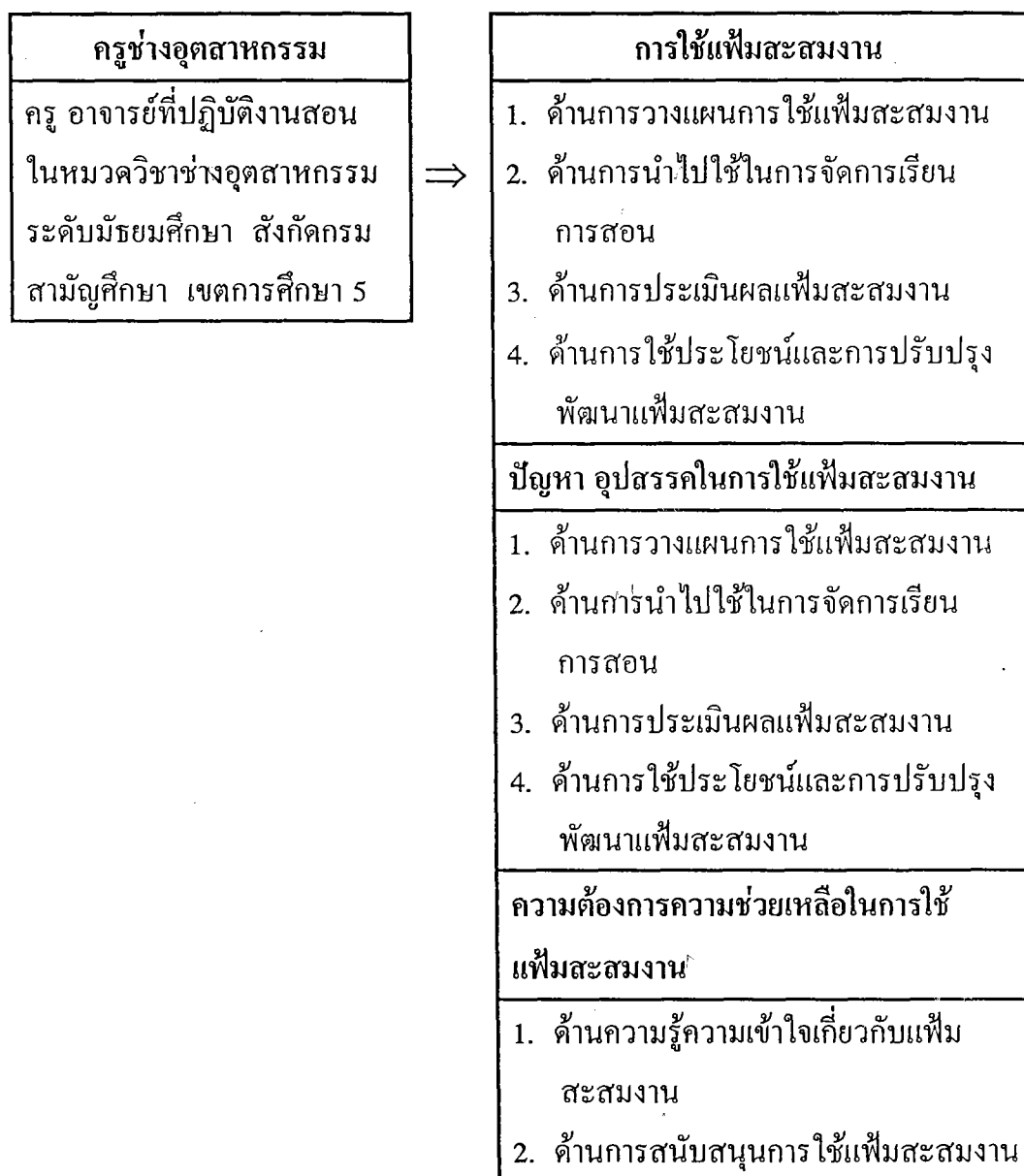
7. ปัญหา อุปสรรคในการใช้แฟ้มสะสมงาน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดแย้งที่ครูไม่สามารถปฏิบัติได้ในการใช้แฟ้มสะสมงานทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการวางแผนการใช้แฟ้มสะสมงาน ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลแฟ้มสะสมงาน และด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาแฟ้มสะสมงาน

8. ความต้องการความช่วยเหลือในการใช้แฟ้มสะสมงาน หมายถึง วิธีการของการให้ความช่วยเหลือที่ครูต้องการในการใช้แฟ้มสะสมงานใน 2 ด้านคือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแฟ้มสะสมงานและด้านการสนับสนุนการใช้แฟ้มสะสมงาน

9. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแฟ้มสะสมงาน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ รายวิชา การวิเคราะห์สมรรถภาพ การกำหนดภาระงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลของการจัดทำแฟ้มสะสมงาน

10. การสนับสนุนการใช้แฟ้มสะสมงาน หมายถึง การได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนในการกำหนดนโยบาย แผนการจัดทำแฟ้มสะสมงาน การจัดหาเอกสาร ตำรา เงินทุน การจัดหาผู้เชี่ยวชาญ การติดตาม การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงาน การจัดทำแฟ้มสะสมงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรอบความคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบความคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยการให้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ผู้วิจัยจัดแบ่งเนื้อหาและนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. การให้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
2. การจัดการเรียนการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม
3. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การให้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

ความหมายของเพิ่มสะสมงาน

ส.วาสนา ประवालพฤษย์ (2539 : 42) ได้ให้คุณลักษณะของเพิ่มสะสมงานไว้ว่า เพิ่มสะสมงานเป็นที่เก็บสะสมข้อสนเทศทั้งหมดของนักเรียนไว้ ทำให้มองเห็นภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างชัดเจน นับเป็นเพิ่มเอนกประสงค์ที่ใช้ได้ทั้งประเมินผล การเรียนของผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นการวินิจฉัยข้อบกพร่อง การประเมินความก้าวหน้า การหาจุดเด่นของผู้เรียน นอกจากนั้นยังใช้ประเมินผลการสอน และตรวจสอบกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

กรมวิชาการ (2540 : 5) ได้ให้ความหมายของเพิ่มผลงานไว้ว่า เพิ่มผลงานของนักเรียนคือ การสะสมงานอย่างมีจุดหมายเพื่อแสดงถึงผลงาน ความก้าวหน้า และสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนในส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนของการเรียนรู้รายวิชา การรวบรวมงานจะต้องครอบคลุมถึงการที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา เกณฑ์การคัดเลือก การตัดสินใจให้ระดับคะแนน รวมทั้งเป็นหลักฐานที่สะท้อนการประเมินตนเองของนักเรียนด้วย

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2540 : 43) ได้ให้นิยามเพิ่มเติมผลงานไว้ว่า
เพิ่มเติมผลงานของนักเรียนเป็นการเก็บรวบรวมผลงานที่ผ่านการคัดเลือกโดยตัวนักเรียน
เอง (ภายใต้การแนะนำของครู) มาสะสมไว้ในภาชนะอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีระบบและมี
จุดมุ่งหมาย

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2540 : 12) ได้สรุปความหมายของเพิ่มเติมผลงานไว้ว่า
เพิ่มเติมผลงานก็คือ สิ่งที่จะต้องประกอบไปด้วย 3 ส่วนดังต่อไปนี้

1. การสะสม (collecting) หมายถึง การเก็บสะสมผลงานหรือหลักฐานต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ผู้ปกครอง เพิ่มเติมผลงานตลอดภาคเรียนนั้น ๆ
2. การจัดระบบข้อมูล (organizing) หลักฐานต่าง ๆ ในเพิ่มเติมผลงาน
ประกอบด้วยกระบวนการย่อย ๆ คือการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาของ
เพิ่มเติมผลงาน การให้ข้อเสนอแนะหรือเกณฑ์ในการเลือกผลงานและเกณฑ์ในการตัดสิน
คุณค่า

3. การมีสิ่งสะท้อนถึงตัวนักเรียน (evidence of self - reflection)

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2541 : 2 - 3) ได้ให้คุณลักษณะของเพิ่มเติมผลงาน
ไว้ว่า เพิ่มเติมผลงานคือ

1. เป็นเอกสารรวบรวมข้อมูล รายงานการทำงานหรือผลการทำงานของเจ้าของ
แล้วจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ เป็นภาพสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน
2. เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล รายงานการทำงานเพื่อประเมินความสำเร็จของ
ผู้เรียนที่สูงกว่าการเก็บเป็นคะแนน เพราะเป็นการนำความรู้มาใช้ในการสร้างงานหรือ
แก้ปัญหาจนได้ชิ้นงาน
3. เป็นการประเมินทั้งที่เป็นการประเมินผลย่อย (formative evaluation) และ
การประเมินผลรวม (summative evaluation) ที่คำนึงถึงการทำงาน (กระบวนการทำงาน)
ผลงาน

ชัยพนธ์ รังงาม (ม.ป.ป. : 28) ได้ให้ความหมายของเพิ่มเติมผลงานไว้ว่า
เพิ่มงาน คือที่รวบรวมผลงานอันเกิดจากผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่หลากหลาย

สุวิทย์ มูลคำ (2540 : 7) ได้ให้ความหมายของเพิ่มเติมผลงานไว้ว่า เพิ่ม
สะสมงาน หมายถึง สิ่ง que เก็บรวบรวมตัวอย่าง (samples) หรือบางส่วนของหลักฐาน

(evidlness) ที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ ความพยายามหรือความถนัดของบุคคล หรือประเด็นที่ต้องทำเพิ่มสะสมงานร่วมกัน

เขียน ไชยสร และเสริมศรี ไชยสร (ม.ป.ป. : 10) ได้ให้ความหมายว่าเป็นสิ่งที่ใช้รวบรวมหรือเก็บผลงานและรายงานการปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถหรือสมรรถภาพ พฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงพัฒนา ตลอดจนความสัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์

สุนันท์ สลโกสุม (2541 : 58) ได้ให้สาระสำคัญของเพิ่มสะสมงานไว้ว่าเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล รายงานการทำงาน ผลงานของนักเรียนอย่างเป็นระบบและมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ทำให้มองเห็นภาพของนักเรียน ทั้งความสามารถในการสร้างผลงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถพัฒนาให้เป็นผลงานที่มีคุณค่า เพิ่มสะสมงานจึงทำหน้าที่เป็นสื่อที่แสดงถึงศักยภาพและสะท้อนถึงความคิดของผู้เรียน

จากความหมายของเพิ่มสะสมงานกล่าวสรุปได้ว่า เพิ่มสะสมงานเป็นการรวบรวมข้อมูล รายงานการทำงาน ผลงานของนักเรียนอย่างเป็นระบบและมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถในการสร้างผลงานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สามารถพัฒนาผลงานให้เป็นผลงานที่มีคุณค่าตามความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน

ประเภทของเพิ่มสะสมงาน

กรมวิชาการ (2540 : 13 - 19) และจิราภรณ์ ศิริทวี (2540 - 69 - 70) ได้แบ่งเพิ่มสะสมงานไว้ 3 ประเภท ได้แก่

1. เพิ่มผลงานส่วนบุคคลมี 2 ลักษณะคือ เพิ่มผลงานรวมและเพิ่มผลงานชั้นที่ดีที่สุด
2. เพิ่มผลงานเชิงวิชาการ ประกอบด้วย เพิ่มผลงานเพื่อการให้ระดับคะแนน เพิ่มผลงานแบบบูรณาการ เพิ่มผลงานกลุ่ม เพิ่มผลงานแบบสะสมหลายชั้นเรียน เพิ่มผลงานที่เสนอความหลากหลายทางสติปัญญา เพิ่มผลงานของชั้นเรียน เพิ่มผลงานของโรงเรียนและเพิ่มผลงานของจังหวัด
3. เพิ่มผลงานเชิงวิชาชีพ ประกอบด้วย เพิ่มผลงานเพื่อการเข้าเรียนต่อ เพิ่มผลงานประสบการณ์สอน เพิ่มผลงานครู เพิ่มผลงานผู้บริหารและเพิ่มผลงานของพนักงาน

สุวิทย์ มูลคำ (2540 : 7 - 8) แบ่งแฟ้มสะสมงานออกเป็น 4 ประเภทคือ

1. แฟ้มสะสมงานส่วนบุคคล เป็นแฟ้มที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับตัวเจ้าของแฟ้ม เช่น พรสวรรค์ งานอดิเรก การเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน เป็นต้น
2. แฟ้มสะสมงานเชิงวิชาชีพ เป็นแฟ้มที่แสดงผลงานเกี่ยวกับอาชีพ เช่น แฟ้มสะสมงานเพื่อใช้ในการสมัครงาน แฟ้มสะสมงานเพื่อเสนอขอเลื่อนระดับ เป็นต้น
3. แฟ้มสะสมงานเชิงวิชาการ หรือแฟ้มสำหรับนักเรียน เป็นแฟ้มที่แสดงผลเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น แฟ้มสะสมงานเพื่อใช้ประกอบการประเมินผล ปลายภาค/ปลายปี เป็นต้น
4. แฟ้มสะสมงานสำหรับโครงการ มีลักษณะคล้ายภาพยนตร์ สารคดี เป็นแฟ้มที่แสดงถึงความพยายามหรือขั้นตอนการทำงานในโครงการหนึ่ง ๆ

ส.วาสนา ประवालพฤษ์ (2539 : 43) แบ่งแฟ้มสะสมงานไว้ 4 ประเภทคือ

1. แฟ้มสะสมงานของนักเรียนทั้งหมดในแต่ละรายวิชาใน 1 ภาคเรียน หรือ 1 ปี
2. แฟ้มนิทรรศการ หรือแฟ้มแสดงผลงาน เป็นการเก็บรวบรวมผลงานที่คัดเลือกแล้วของผู้เรียน แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าและสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน จะใช้ในการแสดงผลงานในช่วงการประชุมหรือนิทรรศการ
3. แฟ้มสำหรับประเมินครูและนักเรียน แฟ้มนี้จะเป็นแฟ้มรวมของนักเรียนเป็นกลุ่มหรือทั้งชั้นเรียน
4. แฟ้มแหล่งข้อมูลของครู แฟ้มนี้จะเป็นภูมิหลังของเอกสารข้อมูลที่จะช่วยในการค้นคว้าของครู เป็นแหล่งสะสมเอกสารต่าง ๆ ที่จะใช้ในการค้นคว้าเพิ่มเติม

สุนันท์ สกลโกสุม (2541 : 58) ได้นำเสนอรูปแบบของแฟ้มสะสมงานในโรงเรียนเป็น 3 ชนิดคือ

1. แฟ้มสะสมงานถาวร (permanent)
2. แฟ้มสะสมงานความก้าวหน้า (works in progress)
3. แฟ้มสะสมงานปัจจุบัน (current year)

จากประเภทของแฟ้มสะสมงานกล่าวโดยสรุปได้ว่า แฟ้มสะสมงานแบ่งออกได้ 5 ประเภทดังนี้

1. เพิ่มผลงานของนักเรียนหรือเพิ่มผลงานปัจจุบัน
2. เพิ่มผลงานของครูหรือเพิ่มสำหรับประเมินครู
3. เพิ่มผลงานเชิงวิชาการหรือเพิ่มผลงานความก้าวหน้า
4. เพิ่มผลงานเชิงวิชาชีพหรือเพิ่มผลงานถาวร
5. เพิ่มผลงานสำหรับโครงการ

รูปแบบ กระบวนการจัดทำเพิ่มผลงาน

กรมวิชาการ (2540 : 9 - 120) ได้กำหนดขั้นตอนของกระบวนการจัดทำเพิ่มผลงานไว้ 10 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นกำหนดจุดประสงค์และประเภทของเพิ่มผลงาน (project purpose) เป็นขั้นแรกที่ครูจะต้องพิจารณาถึงจุดประสงค์ที่ใช้ในเพิ่มผลงาน และตัดสินใจว่าจะใช้เพิ่มผลงานชนิดใด ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของโครงการ
2. ขั้นรวบรวมชิ้นงานและจัดการชิ้นงาน (collect and organize) สารสำคัญของเพิ่มผลงานก็คือ การสะสมและจัดระบบชิ้นงาน ซึ่งครูจะต้องวางแผนร่วมกับนักเรียนว่าจะเก็บรวบรวมชิ้นงานอย่างไร และจะต้องออกแบบเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนได้จัดระบบชิ้นงานของเขา ซึ่งการจัดระบบชิ้นงานจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของงาน
3. ขั้นเลือกชิ้นงาน (select) เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการพัฒนาเพิ่มผลงานก็คือ การคัดเลือกชิ้นงาน ซึ่งจะต้องตัดสินใจว่าเนื้อหาอะไรจะอยู่ในเพิ่มและใครจะเป็นผู้เลือก และมีวิธีการคัดเลือกอย่างไร
4. ขั้นการสร้างสรรคผลงาน (interject personality) ในขั้นนี้เป็นการถ่ายทอดความสามารถในการสร้างสรรค์งานที่แสดงถึงบุคลิกภาพของผู้เรียนไปยังปก และหน้าต่าง ๆ ตลอดจนการวางรูปแบบ การตั้งชื่อชิ้นงาน งานสร้างสรรค์จะเป็นจุดเน้นของความรู้สึกรักใคร่ของแต่ละบุคคล
5. ขั้นสะท้อนข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับชิ้นงาน (reflect metacognitively) ในขั้นนี้ต้องการให้นักเรียนได้ตรวจสอบชิ้นงานของแต่ละชั้นที่ได้คัดเลือกไว้ในเพิ่มผลงาน ชิ้นงานแต่ละชั้นที่นักเรียนได้ทำสัญลักษณ์ไว้จะสะท้อนความหมายและคุณค่าโดยนักเรียนให้เหตุผลว่า ทำให้ชิ้นงานนี้จึงรวมอยู่ในเพิ่มและนักเรียนรู้จักการใคร่ครวญไตร่ตรองด้วยตนเอง ดังนั้นการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับจะเป็นกระจกส่องให้เห็นตัวนักเรียนเอง

6. ขั้นตรวจสอบความสามารถของตนเอง (inspect to self assess) นอกจากการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับในชิ้นงานแต่ละชิ้นแล้ว คาดหวังว่านักเรียนจะตรวจสอบเพิ่มผลงานเพื่อประเมินตนเองและดูชิ้นงานของตนว่าบรรลุเป้าหมายระยะสั้นมากน้อยเพียงใด นักเรียนได้พบจุดแข็งและจุดอ่อนอะไรบ้าง และงานที่ทำนั้นอยู่ในแนวทางที่กำหนดไว้หรือไม่ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในแนวทางการทำงานของตน

7. ขั้นประเมินค่าผลงาน (perfect and evaluate) เมื่อยอมรับว่าเพิ่มผลงานเป็นเครื่องมือของการประเมินจึงต้องมีการจัดระบบให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ปรับเนื้อหาสาระให้ตรงกับที่ต้องการเพื่อให้พร้อมที่จะนำไปสู่การให้ระดับคะแนน ดังนั้นการทำให้งานสมบูรณ์จะช่วยให้ขัดเกลางานและทำให้ผลผลิตสำเร็จเสร็จสิ้นลง

8. ขั้นการสร้างความสัมพันธ์ (connect and conference) การทำเพิ่มผลงานจะพัฒนามากขึ้นถ้าผู้อื่นได้มีโอกาสในการรับรู้ความสำเร็จของผลผลิต ดังนั้นการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเพิ่มผลงานเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองได้ร่วมสนทนากันอย่างมีความหมายจะช่วยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น และสามารถใช้เพิ่มผลงานเพื่อการตัดสินใจได้ ดังนั้นการเชื่อมความสัมพันธ์จะเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนั่นเอง

9. ขั้นทำให้มีคุณค่า (นำเข้าและเอาออกชิ้นงาน) (inject/eject to update) การนำเข้าและเอาออกชิ้นงานจะคล้ายกับการหมุนเวียนเข้าออกประตู เพราะงานบางอย่างจะผนวกเข้าไปในขณะที่งานบางอย่างถูกนำออกมา เพิ่มผลงานจะควบคุมการจัดระบบหัวข้อที่นำเข้าและถอดออกอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการดำเนินงานในขั้นนี้นับว่าจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้เพิ่มผลงานใหม่และทันสมัย ดังนั้นการนำเข้าและถอดออกจึงเป็นระบบหมุนเวียนของเพิ่มผลงาน

10. ขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงาน (respect accomplishment) การจัดแสดงผลงานจะผนวกเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการของเพิ่มผลงานโดยให้นักเรียนเตรียมจัดแสดงนิทรรศการด้วยตนเองเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ปกครองได้ชม ซึ่งมีการกำหนดเวลาไว้แน่นอน อันเป็นการยอมรับคุณค่าผลงานและเป็นการฉลองความสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจ

เขียน ไชยสร และเสริมศรี ไชยสร (ม.ป.ป. : 16 - 17) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดทำแฟ้มให้ง่ายขึ้นและลดขั้นตอนให้น้อยลงเหลือเพียง 7 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นกำหนดประเภทของแฟ้มตามจุดประสงค์ของการจัดทำ
2. ขั้นรวบรวมผลงาน
3. ขั้นเลือกชิ้นงาน
4. ขั้นประเมินผลงานของตนเอง
5. ขั้นสะท้อนความคิดของตนเองต่อผลงาน
6. ขั้นจัดทำแฟ้ม
7. ขั้นการรายงานหรือส่งแฟ้ม

สุนันท์ สลโกสุม (2541 : 69 - 71) ได้กำหนดแนวทางในการจัดทำแฟ้มสะสมงานปัจจุบันหรือแฟ้มสะสมงานรายวิชาไว้ 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการวางแผนการสอน ขั้นนี้เป็นหน้าที่ของครูในการวางแผนการสอนรายวิชา และควรเป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมร่วมในการสอนของครู โดยการกำหนดจุดประสงค์ของการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตร ขั้นการวางแผนการสอนนี้ต้องกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดภาคเรียนเพื่อจะได้จัดกิจกรรมที่เป็นการบูรณาการระหว่างความรู้ที่ได้จากห้องเรียนกับประสบการณ์ในชีวิตนอกห้องเรียน มุ่งการสอนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และผลิตหรือการสร้างผลงาน

ขั้นที่ 2 ขั้นจัดทำแฟ้มสะสมงาน ในขั้นนี้เป็นขั้นของการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำแฟ้มสะสมงาน (project purpose) การทำแฟ้มสะสมงานรายวิชา จุดประสงค์ที่สำคัญคือ

1. เน้นกระบวนการทำงานและผลงานจากการเรียนในรายวิชานั้น
2. เน้นความพึงพอใจในความสามารถของตนเองของนักเรียน
3. เน้นให้เห็นทัศนคติที่ดีต่อรายวิชานั้น การพัฒนาและการแก้ไขปรับปรุงงานของนักเรียน

จุดประสงค์เหล่านี้จะสัมพันธ์กับการวิเคราะห์กิจกรรมและจุดประสงค์ในการเรียนและสมรรถภาพของผู้เรียนที่ได้วิเคราะห์จากหลักสูตร

ขั้นที่ 3 ขั้นรวบรวมชิ้นงานและจัดการชิ้นงาน (collect and organize) การทำในขั้นนี้ครูและนักเรียนต้องวางแผนร่วมกัน โดยกำหนดร่วมกันดังนี้

1. ชิ้นงานในกิจกรรมใดที่ควรจัดเก็บรวบรวม
2. ถ้าเป็นกิจกรรมที่ทำซ้ำ ๆ กันหลายครั้ง ควรเลือกชิ้นงานของกิจกรรมใดไว้ในแฟ้มสะสมงาน
3. ถ้าชิ้นงานนั้นถูกบรรจุลงในแฟ้มสะสมงานแล้ว ควรจะมีการจัดระบบในการจัดเก็บอย่างไร เช่น เก็บบางส่วนแล้วเขียนข้อความเพิ่มเติมหรือย่อส่วนให้ชิ้นงานนั้นสมบูรณ์ ควรจะเพิ่มเติมข้อความใดหรือสิ่งใดลงไปในผลงาน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของงาน

ขั้นนี้ครูต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่ากิจกรรมการเรียนการสอนมีชิ้นงานอะไรบ้างที่จัดเก็บ และชิ้นงานนั้นแสดงความสามารถด้านใดของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นเลือกชิ้นงาน (select) เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการกำหนดเพิ่มผลงาน คือการคัดเลือกชิ้นงานที่ต้องตัดสินใจว่าจะเลือกงานใดที่นักเรียนแสดงว่าผู้เรียนได้ตรวจสอบชิ้นงานแต่ละชิ้นที่จะนำไปไว้ในแฟ้มผลงานว่ามีคุณค่า และมีความหมายอย่างไร ดังนั้นนักเรียนจะเป็นผู้ตรวจสอบชิ้นงานของแต่ละชิ้นในการเรียนการสอนในรายวิชาว่างานชิ้นใดควรได้คัดเลือกไว้ในแฟ้ม ชิ้นงานแต่ละชิ้นที่นักเรียนเลือกไว้มีความหมายและคุณค่าอย่างไรสำหรับนักเรียน โดยนักเรียนให้เหตุผลว่าทำไมจึงเลือกชิ้นงานนี้ โดยการเขียนสาเหตุของการเลือกชิ้นงานนั้น

ขั้นที่ 5 การประเมินผล เป็นการให้นักเรียนตรวจสอบผลงานในแฟ้มเพื่อประเมินตนเองว่าการทำงานของตนเองบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด พบว่า ตนเองต้องพัฒนาในเรื่องใด และมีจุดเด่นอย่างไร มีผลงานที่ชี้ให้เห็นความก้าวหน้าในขอบข่ายเนื้อหาสาระที่สำคัญของนักเรียนได้แสดงไว้ในผลงานนั้น และข้อคิดที่อยากจะจัดทำต่อไป หรือต้องการเปลี่ยนผลงานชิ้นใดที่ดียิ่งขึ้น ชิ้นใดที่ต้องการนำออกจากแฟ้ม โดยนักเรียนต้องเขียนเหตุผลในการนำผลงานเข้าแฟ้ม และนำผลงานออกจากแฟ้ม

ขั้นที่ 6 ขั้นการนำเสนอผลงาน ผลงานในแฟ้มสะสมงานของนักเรียนต้องได้รับการมีส่วนร่วมจากครู และผู้ปกครองในการรับรู้ความสำเร็จของผลผลิตของงาน ครูกับนักเรียน ผู้ปกครองกับนักเรียน ควรร่วมกันพิจารณาผลงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

สำหรับรูปแบบกระบวนการในการจัดทำแฟ้มสะสมงานอาจสรุปขั้นตอนได้ 7 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นการวางแผนกำหนดประเภทของแฟ้มตามจุดประสงค์ของการจัดทำ
2. ขั้นรวบรวมผลงานและการจัดการชั้นงาน
3. ขั้นเลือกชั้นงาน
4. ขั้นประเมินผลงานของตนเอง
5. ขั้นสะท้อนความคิดของตนเองต่อผลงาน
6. ขั้นจัดทำแฟ้มผลงานดีเด่นฉบับสมบูรณ์
7. ขั้นการรายงานหรือส่งแฟ้มผลงาน

การประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2540 : 16 - 26) ได้เสนอรูปแบบจำลองการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานไว้ดังนี้คือ

ขั้นที่ 1 การศึกษาสถานะแวดล้อมเบื้องต้น (context) โดยศึกษาจากสิ่งต่อไปนี้คือ หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา จุดมุ่งหมายของวิชา สภาพท้องถิ่น นักเรียน ครู ผู้ปกครอง

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของแฟ้มสะสมงาน (objective) โดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 1 มาประมวลสรุปเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของแฟ้มสะสมงาน

ขั้นที่ 3 การกำหนดโครงสร้างของแฟ้มสะสมงาน (structure) ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา (content) ผู้เกี่ยวข้อง หลักฐาน/ผลงาน

ขั้นที่ 4 การพัฒนาแฟ้มสะสมงาน (development) ที่ประกอบด้วยกระบวนการย่อย ๆ คือ การพัฒนาผลงาน การกำกับติดตาม และการพัฒนาตนเอง

ขั้นที่ 5 การประเมินผลแฟ้มสะสมงาน (evaluation) โดยมีกระบวนการคัดเลือกผลงาน โดยการใช้เกณฑ์การคัดเลือกผลงาน การให้ข้อมูลย้อนกลับหรือการสะท้อนความคิดเห็นต่อผลงานที่เลือก การตรวจสอบความก้าวหน้าของตนเอง การใช้เกณฑ์ในการให้คะแนน การสรุปผลการประเมินและการจัดทำแฟ้มสะสมงานฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 6 การประสานสัมพันธ์ร่วมชื่นชมผลงาน (connection) โดยการจัดแสดงนิทรรศการแสดงผลงาน การจัดทำแฟ้มผลงานดีเด่นให้ผู้ปกครอง

ชัยพจน์ รักรงาน (ม.ป.ป. : 49) ได้เสนอแนวทางในการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลไว้ดังนี้

1. การวางแผนการสอน โดยการวางแผนการสอนเฉพาะรายวิชา และ
การวางแผนการสอนแบบมีส่วนร่วม
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจัดให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้
สมรรถภาพของผู้เรียน ภาระงานของผู้เรียน และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. การประเมินผลการเรียนรู้ โดยการสร้างเกณฑ์การประเมิน และสร้าง
เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

อาจสรุปได้ว่า การนำเพิ่มสะสมงานไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการ
ประเมินผล มีแนวทางดังนี้คือ

1. การวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน โดยการวิเคราะห์สมรรถภาพผู้เรียน
การกำหนดเรื่องที่จะทำการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดหลักฐาน
ข้อมูลหรือผลงานที่จะประเมินและการกำหนดเกณฑ์ และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการ
ประเมิน
2. การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยครูชี้แจงวิธีการหรือกระบวนการ
ในการจัดทำกิจกรรมหรือใบงานพร้อมเกณฑ์ให้นักเรียนทราบและดำเนินการ แล้ว
จึงเก็บรวบรวมข้อมูล ชิ้นงานหรือผลงานไว้ในแฟ้มรวบรวมผลงานและเพิ่มสะสมงาน
ต่อไป
3. การประเมินผลเพิ่มสะสมงาน โดยการให้นักเรียนคัดเลือกผลงานโดยใช้
เกณฑ์การสะท้อนความคิด ความรู้สึกต่อผลงานที่เลือก การตรวจสอบความก้าวหน้าของ
ตนเองจากผลงาน ครูใช้เกณฑ์การให้คะแนนตัดสินการให้คะแนนผลงาน ครูสรุปผล
การประเมินเป็นคะแนนรวม หรือระดับคะแนนในภาพรวม บรรยายความสามารถใน
แต่ละองค์ประกอบและคุณลักษณะด้านจิตพิสัยและการจัดทำเพิ่มสะสมงานดีเด่น
4. การใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน โดยการที่ครู
นักเรียนทำเพิ่มสะสมงานไปใช้ประโยชน์และพัฒนาเพิ่มสะสมงานให้เป็นปัจจุบันตลอด
เวลา

คุณลักษณะความสำคัญของการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงาน

กรมวิชาการ (2540 : 7 - 8) ได้กำหนดหน้าที่ของแฟ้มผลงานไว้ว่า แฟ้ม
ผลงานทำหน้าที่เป็นสื่อที่แสดงถึงศักยภาพและสะท้อนถึงความคิดของผู้เรียน กระบวนการ
การเพิ่มผลงานเป็นทั้งกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล เป็นเครื่องมือที่

ช่วยให้นักเรียนสามารถควบคุม จังหวะการเรียนรู้ของตนเอง มีหน้าที่ในการแสดง หรือนำเสนอผลงานที่สอดคล้องกับความเป็นจริงตามธรรมชาติในการเรียนการสอนที่ ใกล้เคียงกับชีวิตจริง

กรมวิชาการ (2540 : 3) ได้ให้ความสำคัญของการประเมินผลจากแฟ้มผลงาน ไว้ว่า การใช้วิธีการประเมินผลจากแฟ้มผลงานจะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรได้หลากหลายวิชา เสริมสร้างความสนใจในการเรียนรู้ด้านภาษา การเรียน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ อย่างมีความหมาย รวมถึงการเกิดความร่วมมือในการเรียนรู้ และการบูรณาการวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินจากสภาพจริง เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

วิกิน และ เบิร์ด (ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. 2540 : 14 - 15 ; อ้างอิงมาจาก Wiggin. 1989 and Birds. 1990) ได้สรุปคุณลักษณะที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนและการ ประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานไว้ 7 ประการคือ

1. การแสดงจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน ครูหรือครูร่วมกับนักเรียนจะเป็นผู้ กำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมงาน นั่นคือนักเรียนจะต้องทราบว่าเขาถูกคาดหวังไว้ อย่างไรก่อนที่จะเริ่มต้นพัฒนาแฟ้มสะสมงาน
2. การบูรณาการ ระหว่างความรู้ที่ได้จากห้องเรียนกับประสบการณ์ในชีวิตจริง นอกห้องเรียน โดยมุ่งประเมินว่านักเรียนทำอะไรได้บ้าง มากกว่าการวัดว่านักเรียนจำ อะไรได้บ้าง โดยพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการผลิตหรือการสร้างผลงานมาก กว่าการตอบแบบทดสอบ
3. การมีแหล่งข้อมูลหลากหลาย ในการตัดสินใจนักเรียนอย่างแม่นยำโดยใช้ แฟ้มสะสมงานนั้น หลักฐานในแฟ้มสะสมงานจะต้องได้มาจากหลายแหล่งข้อมูล
4. ความเชื่อถือได้อย่างแท้จริง จากการที่หลักฐานในแฟ้มสะสมงานกับ กิจกรรมการเรียนการสอนมีความเชื่อมโยงกันโดยตรง โดยเน้นกิจกรรมที่มีความหมาย สำหรับนักเรียนและมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ปฏิบัติได้
5. เป็นรูปแบบการประเมินที่มีลักษณะเป็นพลวัต (dynamic assessment) เพื่อ ตรวจสอบความงอกงามและการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน

6. การสะท้อนบุคลิกภาพแห่งตน จากการที่นักเรียนได้มีโอกาสแสดง
สร้างสรรค์ผลิตผลงานด้วยตนเองและประเมินตนเองจนเกิดความรู้สึกซาบซึ้งของการเป็น
เจ้าของกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแต่เดิมครูจะเป็นผู้เสนอบทบาทแต่เพียงผู้เดียว

7. นำไปใช้ได้หลายจุดประสงค์ (multi purposes) เช่น ใช้กับการสอนที่
เน้นบทบาทผู้เรียนเกี่ยวกับการริเริ่มหรือสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเอง ใช้ได้ทุก
รายวิชาและทุกระดับชั้น ตั้งแต่ก่อนประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา ใช้สนับสนุนการ
ทำงานร่วมกันเป็นทีมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (collaborations) และครูอาจใช้ในการ
ประเมินความสำเร็จของการสอนได้

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า คุณลักษณะ ความสำคัญของการประเมินผลจากแฟ้ม
สะสมงาน เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความผสมผสานระหว่างการเรียนการสอน และการ
ประเมินผลที่เป็นศูนย์รวมของการแสดงออกถึงศักยภาพ ความก้าวหน้า กระบวนการ
และความรู้สึกถึงความสำเร็จและความภาคภูมิใจและเป็นการประเมินจากสภาพจริงที่มี
ประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ประเมินได้ทุกรายวิชา ทุกระดับชั้น

การประเมินผลแฟ้มสะสมงาน

แรนดอลล์ และ แดฟเฟอร์ (ชัยฤทธิ์ ศีลาเดช. 2540 : 26 ; อ้างอิงมาจาก
Randa and O'Daffer. 1987) ได้เสนอวิธีเบื้องต้น (basic approaches) ไว้ 3 วิธีดังนี้

วิธีที่ 1 ประเมินงานในแฟ้มสะสมงานแต่ละชิ้น จากนั้นนำคะแนนมารวมกัน
แล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนรวมของแฟ้มสะสมงาน

วิธีที่ 2 แยกวิเคราะห์ตามชนิดของหลักฐาน โดยการให้ค่าคะแนนแยกตาม
สมรรถภาพต่าง ๆ กัน ในการประเมินจะใช้วิธีหยิบหลักฐานจากแฟ้มสะสมงานมาทีละ
ชิ้น แล้วให้คะแนนตามสมรรถภาพที่หลักฐานชิ้นนั้นแสดงออก (performance) หลักฐาน
บางชิ้นอาจจะถูกประเมินมากกว่าหนึ่งสมรรถภาพ จากนั้นจึงนำคะแนนมาเฉลี่ยในแต่ละ
สมรรถภาพ

วิธีที่ 3 มองภาพรวมทั้งหมด (focused - holistic approach) ผู้ประเมินจะให้
ระดับคะแนนแก่แฟ้มสะสมงานเป็นระดับต่าง ๆ โดยการสร้างเกณฑ์การประเมินใน
ลักษณะการบรรยายถึงคุณลักษณะที่ควรจะเป็นไปในแต่ละระดับ จากคุณภาพต่ำสุดจน
ถึงสูงสุด ซึ่งเรียกว่า การมองภาพรวมทั้งหมดของแฟ้มสะสมงานในหลายมิติ (several
dimensions of performance)

กรมวิชาการ (2539 : 78 - 84) ได้ให้แนวทางการประเมินเพิ่มผลงานไว้ดังนี้ การประเมินเพิ่มผลงานควรประเมินด้วยเครื่องมือหลาย ๆ อย่าง และเป็นเครื่องมืออย่างง่าย ๆ โดยต้องมีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ซึ่งเป็นหัวใจของการประเมินจึงจำเป็นต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะประเมินโดยรวมหรือแยกประเมินรายชิ้น จะมีคุณลักษณะหรือมิติใดบ้างที่สามารถสะท้อนภาพรวมของจุดประสงค์ของการประเมินและชิ้นงานที่อยู่ในแฟ้มจะช่วยให้ประเมินความก้าวหน้าหรือไม่ ซึ่งกระบวนการสร้างเกณฑ์ประเมินควรดำเนินการดังนี้

1. ศึกษา นิยามคุณภาพของชิ้นงาน การกำหนดคุณภาพ/มิติ/องค์ประกอบ การประเมิน
2. รวบรวมเกณฑ์การให้คะแนนที่ใช้ในการประเมินในด้านต่าง ๆ
3. รวบรวมตัวอย่างงานของนักเรียนกับผู้เชี่ยวชาญว่า มีลักษณะแตกต่างกัน จากคุณภาพสูงไปจนถึงต่ำ
4. นำคุณลักษณะที่สำคัญมาจำแนกคุณภาพงานเป็นกลุ่ม ๆ แล้วเขียนคำอธิบาย ลักษณะเหล่านั้น แล้วกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (rubric)
5. นำผลงานของนักเรียนมารวมให้คะแนนกับเกณฑ์การให้คะแนนแล้ว ปรับปรุงแก้ไขจนเกิดความมั่นใจว่า คะแนนที่ได้จากการรวมตามเกณฑ์ความสามารถใช้แทนการระบุคุณภาพของชิ้นงานได้

สรุปว่า การประเมินผลเพิ่มสะสมงานสามารถทำได้ 2 วิธีคือ การประเมินแยกรายชิ้นงาน และการประเมินโดยภาพรวมทั้งหมดของเพิ่มสะสมงานโดยใช้กระบวนการสร้างเกณฑ์การประเมิน

การใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน

สุวิทย์ มูลคำ (2540 : 11) ได้สรุปสาระสำคัญของประโยชน์ของเพิ่มสะสมงานไว้หลายประการคือ ใช้ในการสอนนักเรียนเป็นรายบุคคล ใช้ทำหน้าที่ในการสะท้อนความสามารถออกมาเป็นผลงานชิ้นสุดท้าย และสะท้อนให้เห็นวิธีการทำงานของนักเรียนได้ทุกขั้นตอน ใช้ทำหน้าที่สำคัญในการแจ้งผลการเรียนให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทราบ และใช้เก็บสะสมงานเพื่อประเมินความเจริญงอกงามหรือพัฒนาการเรียนได้

สุนันท์ สลโกสุม (2541 : 74) ได้เสนอแนวทางการนำเพิ่มสะสมงานรายวิชาไปใช้ดังนี้

1. การนำไปประเมินผลการเรียนรวมกับการวัดผลแบบอื่น ๆ โดยการกำหนดเปอร์เซ็นต์ในการนำไปประเมินผลจากการตกลงระหว่างผู้สอนกับนักเรียน ตั้งแต่เริ่มการเรียนในรายวิชานั้น

2. ผลงานและกิจกรรมที่จะเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงาน ต้องนำไปใช้เป็นยุทธวิธีในการสอนเด็กเป็นรายบุคคลในส่วนที่มีการปรับปรุงและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน

3. ผลงานและกิจกรรมที่ดี ควรได้รับการคัดเลือกนำไปเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงานถาวรและแฟ้มสะสมงานความก้าวหน้า

การใช้ประโยชน์จากแฟ้มสะสมงานจะไม่บังเกิดผล ถ้าแฟ้มสะสมงานไม่มีการปรับปรุงพัฒนา สำหรับการพัฒนาแฟ้มสะสมงานนั้น บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2540 : 55 - 68) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาแฟ้มสะสมงานว่าจะต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ 6 กิจกรรมดังนี้ C : การเก็บสะสม (collecting) R : การสะท้อนตนเอง (A : การตรวจสอบ (assessing) D : การจดบันทึก (documenting) L : การเชื่อมโยง (linking) และ E : การประเมิน (evaluating) ซึ่งเรียกย่อว่า CRADLE approach

และชัยฤทธิ์ ศีลาเดช (2540 : 23) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาแฟ้มสะสมงานของ บัสบูม (Busboom's Literacy - based Development Model) ดังนี้คือ

1. การตระหนักถึงเจตคติ (attitudinal awareness) ครูจำเป็นต้องทราบเจตคติที่มีต่อโรงเรียนเท่า ๆ กับนิสัยทางการเรียนต่าง ๆ เช่น นิสัยการอ่าน นิสัยการเรียน โดยอาศัยเครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่ แบบสำรวจ แบบสอบถาม การสังเกต เป็นต้น

2. กระบวนการ (process) นอกจากเจตคติที่ครูจะต้องตระหนักแล้ว กระบวนการต่าง ๆ ที่นักเรียนใช้ ครูควรทราบเพื่อที่จะใช้ให้เกิดประโยชน์ในการประเมินนักเรียน และการให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการพัฒนา

3. ผลผลิต (product) ในขณะที่กำลังพัฒนาแฟ้มสะสมงานจะปรากฏผลผลิตจากกิจกรรมการเรียนการสอน สิ่งต่าง ๆ หรือผลงานเหล่านั้น นักเรียนจะต้องเลือกเก็บสะสมไว้ในแฟ้มสะสมงาน

4. การประเมินและการให้ข้อมูลย้อนกลับ (evaluation/feedback) การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นสิ่งจำเป็นมากต่อการพัฒนาแฟ้มสะสมงาน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

สรุปได้ว่า การใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงานจะสามารถประยุกต์ใช้ได้ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในทุกรายวิชา ร่วมกับการประเมินผลแบบอื่น โดยมีการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงานให้เป็นปัจจุบันทันสมัยตลอดเวลา

2. การจัดการเรียนการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดหลักการไว้ดังนี้ มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองเป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพหรือการศึกษาต่อเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ มีจุดมุ่งหมายเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงในตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชนและครอบครัว ชีวิต โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม และกำหนดโครงสร้างหลักสูตรไว้ว่า ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับ 57 หน่วยการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็นวิชาบังคับแกน จำนวน 39 หน่วยการเรียนรู้ และเรียนวิชาบังคับเลือก 18 หน่วยการเรียนรู้ ส่วนที่เหลือจะเป็นวิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียนรู้ สำหรับรายวิชาช่างอุตสาหกรรมจัดอยู่ในกลุ่มวิชาการทำงานและอาชีพ ซึ่งกลุ่มวิชาการทำงานจะจัดเป็นวิชาบังคับเลือกในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จะต้องเรียน 6 หน่วยการเรียนรู้ใน 5 รายวิชาคือ งานบ้าน การจัดการในบ้าน งานช่างพื้นฐาน งานเกษตรพื้นฐานและงานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น ส่วนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เลือกรายวิชาโครงการ ภาคเรียนละ 1 รายวิชา สำหรับกลุ่มวิชาอาชีพ จัดเป็นวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ ใน 4 กลุ่มคือ กลุ่มงานผลิต งานบริการ งานเสริมงานผลิต และงานบริการ และงานอาชีพอิสระ โดยจัดให้นักเรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง (กรมวิชาการ. 2535 : 89)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดหลักการไว้ดังนี้คือ เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สามารถนำไปประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม เป็นการศึกษาที่สนองต่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นหรือการศึกษาต่อ เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตท้องถิ่นและประเทศชาติ มีจุดมุ่งหมายคือ มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญเฉพาะด้าน มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ สามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้ให้บริการชุมชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม สามารถวางแผนแก้ปัญหาในชุมชนของตน มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถนำแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ มีนิสัยรักการทำงาน เต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการ เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในประเทศและในโลก มุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศตามบทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างทรัพยากร ศิลปะ วัฒนธรรมของประเทศ และได้กำหนดโครงสร้างไว้ว่า ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับ 30 หน่วยการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็นวิชาบังคับแกน 15 หน่วยการเรียนรู้ วิชาบังคับเลือก 15 หน่วยการเรียนรู้ ในส่วนที่เหลือจะเป็นวิชาเลือกเสรี 45 หน่วยการเรียนรู้ สำหรับรายวิชาช่างอุตสาหกรรมจะจัดอยู่ในวิชาบังคับเลือกในวิชาพื้นฐานอาชีพคือ รายวิชา พอ 102 ทักษะและความปลอดภัยในงานฝีมือ และจัดอยู่ในกลุ่มวิชาอาชีพ โดยให้เลือกรับเรียนจากรายวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษา หรือหลักสูตรอื่นใดที่เทียบเท่า หรืออยู่ในระดับเดียวกันที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ (กรมวิชาการ. 2535 : 76)

เทคนิควิธีการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม

เทคนิควิธีการสอนของครูช่างอุตสาหกรรมที่ใช้กันอยู่คือ วิธีวิเคราะห์ระบบ ซึ่ง อรพันธุ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2528 : 101 - 116) ได้แบ่งขั้นตอนการสอนเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้คือ ขั้นการวางแผนการสอน ขั้นการดำเนินการสอนตามแผนที่วางไว้ ขั้นการประเมินผล และขั้นการวิเคราะห์ระบบ ส่วน สมชาย สระบัว (2532 : 20) ได้แบ่งกระบวนการเรียนการสอนทฤษฎีช่างไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้คือ ขั้นทำให้นักเรียนสนใจปัญหา ให้เนื้อหาหรือสิ่งบอกกล่าว ทำให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและต้องมีกระบวนการวัดผล ในส่วนภาค

ปฏิบัติ บุญยศักดิ์ ใจจงกิจ (2519 : 147) ได้เสนอแนะไว้ 4 ขั้นตอนคือ เตรียมการสอน ครูทำให้นักเรียนดู ให้นักเรียนทดลองทำ และนักเรียนลงมือปฏิบัติ

สำหรับขั้นการวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน ฮิลล์ (เปรื่อง กิจรัตน์. 2534 : 184 - 185 ; อ้างอิงมาจาก Hill. n.d.) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับครูอุตสาหกรรมศึกษา อาจใช้รูปแบบการวางแผน 6 ขั้นตอนที่เรียกว่า ASSURE model คือ การวิเคราะห์คุณสมบัติของนักเรียน (analyze learner characteristic) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (state objectives) การเลือกปรับหรือกำหนดเนื้อหาสาระ (select modify of design materials) การนำเสนอเนื้อหา (utilize materials) การกำหนดการตอบสนองของนักเรียน (require learner response) และการประเมินผล (evaluation)

เทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนที่ใช้กันทั่วไปในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอุตสาหกรรม เปรื่อง กิจรัตน์ (2534 : 206 - 207) กล่าวไว้ดังนี้คือการบรรยาย การสาธิต การจัดกลุ่มปฏิสัมพันธ์ และการศึกษานอกสถานที่ ส่วนเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความรู้ในวิชาอุตสาหกรรมศึกษา ได้แก่ กระบวนการในการแก้ปัญหา กระบวนการสืบสวนสอบสวน เกมส์ และสถานการณ์จำลอง (เปรื่อง กิจรัตน์. 2534 : 230)

ส่วนรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เปรื่อง กิจรัตน์ (2532 : 205 - 206) ได้เสนอไว้ 4 ขั้นคือ การวางแผน การจัดรูปงาน การปฏิบัติงานและการวัดและประเมินผล และในส่วนของ กรมวิชาการ (2535 : 7 - 27) ได้เสนอแนวทางในการสอนวิชาการทำงานโดยใช้ทักษะกระบวนการ 9 ขั้นดังนี้คือ ขั้นตระหนักและเห็นความจำเป็น คิด วิเคราะห์ วิจัย สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย ประเมินและเลือกทางเลือก กำหนดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์ ประเมินระหว่างปฏิบัติ ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอและประเมินผลรวมเพื่อความภาคภูมิใจ

การวัดผลและประเมินผลวิชาช่างอุตสาหกรรม

การวัดและประเมินผล โกวิท ประวาลพุกษ์ (2527 : 26 - 28) ได้แบ่งการประเมินผลออกเป็น การประเมินผลก่อนเรียน การประเมินผลระหว่างเรียนและการประเมินผลรวม สำหรับพฤติกรรมการเรียนรู้ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของการศึกษา ไพศาล หวังพานิช (2526 : 30 - 32) ได้แบ่งการวัดไว้ 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะ

พิสัย และด้านจิตพิสัย สำหรับการวัดผลทางด้านภาคปฏิบัติ นั้น สุทธิ ประจักษ์ศักดิ์ (2524 : 159) ได้แบ่งออกได้ดังนี้คือ การวัดวิธีการ ขบวนการและแนวทางปฏิบัติ การวัดหรือประเมินขั้นสุดท้าย และการวัดเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงาน

ในการกำหนดวิธีการ กระบวนการ และเครื่องมือในการวัดและประเมินผลใน วิชาช่างอุตสาหกรรม เปื้อง กิจรัตน์ (2532 : 115 - 123) กล่าวว่า จะขึ้นอยู่กับ จุดประสงค์ในการสอนที่ได้กำหนดไว้แล้ว ครูผู้สอนควรศึกษาและเลือกใช้ให้ถูกต้อง และเหมาะสม ซึ่งเครื่องมือที่ใช้กันทั่วไปคือ การวัดผลและประเมินผลโดยใช้แบบ สอบถาม การวัดผลและประเมินผลโดยวิธีการสังเกต การวัดผลและประเมินผลโดยวิธี การตรวจผลงาน และการทดสอบภาคปฏิบัติ

สำหรับการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง 2533 กรมวิชาการ (2535 : 4 - 8) ได้กำหนดหลักการในการประเมินผลการเรียนไว้ดังนี้ คือ สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียนในเรื่อง เกณฑ์ และแนวดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน ประเมินผลเป็นรายวิชา โดยคิดเป็นหน่วยการเรียนรู้ การคิดจำนวนหน่วยการเรียนรู้ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา ประเมินทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบ การประเมินผลการเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ตามแนวปฏิบัติดังนี้

1. การดำเนินการก่อนการเรียนการสอน ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตร ศึกษา ระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ศึกษาจุดประสงค์ จัดทำแผนการสอน จัดทำ รบ. 3 ก่อนสอน สร้างเครื่องมือวัด และแจ้งรายละเอียดแก่ผู้เรียนก่อนสอน
2. การดำเนินการระหว่างการสอน ผู้สอนต้องประเมินผลก่อนเรียน วัดผล และประเมินผลระหว่างเรียนเป็นรายจุดประสงค์ ประเมินคุณลักษณะ วัดผลกลางภาค เรียน สำนวณเวลาเรียน และวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการสอน แจ้งให้นักเรียนทราบ
3. การดำเนินการหลังการเรียนการสอน ผู้สอนต้องประเมินผลปลายภาคเรียน ตัดสินผลการเรียน รายงานผลการเรียน เปลี่ยนแปลงแก้ไขผลการเรียน “0” “ร” “ม.ส.” “มผ” และการเรียนซ้ำ

สำหรับการตัดสินผลการเรียนให้นำคะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับคะแนนปลายภาคเรียนตามอัตราส่วนที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด แล้วนำมาเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียนดังนี้

4 หมายถึง ผลการเรียนดีมาก	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ 80 - 100
3 หมายถึง ผลการเรียนดี	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ 70 - 79
2 หมายถึง ผลการเรียนปานกลาง	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ 60 - 69
1 หมายถึง ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ 50 - 59
0 หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ 0 - 49

สำหรับผลการเรียนที่มีเงื่อนไขในแต่ละรายวิชา ได้แก่ “มส” หมายถึง ไม่มีสิทธิเข้ารับการประเมินผลปลายภาคเรียน “ร” หมายถึง รอการตัดสินหรือตัดสินไม่ได้ การตัดสินผลการเรียนให้ตัดสินเป็นรายวิชาและนับหน่วยการเรียนเฉพาะผู้ที่สอบได้ระดับผลการเรียน 1 - 4 เท่านั้น การวัดผลปลายภาคให้วัดเฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น การขออนุญาตให้เข้าสอบสำหรับผู้ที่มิมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของรายวิชานั้น ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา และถ้าไม่ได้รับอนุญาตให้ผลการเรียน “มส” ผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือทุจริตในการสอนให้ระดับผลการเรียน “0” ผู้ที่ไม่ได้วัดผลกลางภาคไม่ได้วัดผลปลายภาค ไม่ได้ส่งงานที่ได้รับหมายให้ทำหรือมีเหตุสุดวิสัยที่ทำการประเมินไม่ได้ ให้ได้ผลการเรียน “ร” ในกรณีเฉพาะไม่ส่งงานนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าสถานศึกษา

การแก้ไขผลการเรียนจาก “0” ให้สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริมในจุดประสงค์ที่ผู้เรียนไม่ผ่านก่อนแล้วจึงสอบแก้ตัวให้ได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป และให้ได้ผลการเรียนไม่เกิน “1” แต่ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการสอบแก้ตัวตามกำหนดให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาออกไปได้อีก 1 ภาคเรียน การแก้ไขผลการเรียน “ร” ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียนเพราะเหตุสุดวิสัย เมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบหรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่จนเสร็จให้ผลการเรียนได้ตั้งแต่ 1 - 4 แต่ถ้าไม่ใช่เหตุสุดวิสัยให้ได้ผลการเรียนไม่เกิน “1” ทั้งนี้จะต้องกระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป แต่ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการตามเวลาที่กำหนดให้เรียนซ้ำ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาออก

ไปอีก 1 ภาคเรียน แต่เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ในกรณีที่เป็นวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี ส่วนการแก้ไขผลการเรียน “มส” ถ้าเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แต่มีเวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้เรียนเพิ่มเติมในคาบซ่อมเสริมหรือเวลาว่างหรือวันหยุด หรือมอบหมายงานให้ทำงานมีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดแล้วจึงสอบให้เป็นกรณีพิเศษ และให้ผลการเรียนได้ไม่เกิน “1” ในกรณีที่มียเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้สำหรับรายวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี ทั้งนี้ให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป แต่ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการตามกำหนดให้เรียนซ้ำ ยกเว้นเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาออกไปอีก 1 ภาคเรียน แต่เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้เรียนซ้ำ และอยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะกำหนดเวลาในการเรียนซ้ำให้เหมาะสม

3. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

สภาพทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 เขตการศึกษา 5 เป็นเขตการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม และสุพรรณบุรี มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 145 โรงเรียน ซึ่งสามารถจำแนกตามจำนวนนักเรียนได้ ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามจำนวนนักเรียน

จำนวนนักเรียน/จังหวัด	มากกว่า 2,499 คน	1,500 - 2,499 คน	500 - 1,499 คน	น้อยกว่า 500 คน	รวม
ราชบุรี	3	3	16	4	26
กาญจนบุรี	3	3	16	11	33
ประจวบคีรีขันธ์	1	3	11	5	20
เพชรบุรี	2	3	10	9	24
สมุทรสงคราม	-	3	1	6	10
สุพรรณบุรี	2	7	15	8	32
รวม	11	22	69	43	145

ที่มา : ศึกษาวิเคราะห์ของกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

การให้ความรู้เกี่ยวกับแฟ้มสะสมงาน

หน่วยศึกษานิเทศ เขตการศึกษา 5 ได้ดำเนินการจัดหลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยใช้แฟ้มสะสมงานให้กับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 5 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 โดยกำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติเป็นเวลา 3 วัน และหลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยใช้แฟ้มสะสมงานให้กับคณะครู อาจารย์ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายโรงเรียน ใช้ระยะเวลา 2 วัน (กรมสามัญศึกษา. 2539 : 2) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ด้วยการสนับสนุนให้ผู้เข้ารับการอบรมจัดกระบวนการเรียนการสอนและมีการประเมินตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงาน รวมทั้งยังจัดทำเอกสาร คู่มือประกอบออกเผยแพร่ไปตามโรงเรียนต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ซึ่งอาจจะสรุปได้ว่า ครูอาจารย์ในเขตการศึกษา 5 มีความรู้ ความเข้าใจในการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในระดับหนึ่ง

แนวทางในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

สำหรับแนวทางในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล สุวิทย์ มูลคำ (2540 : 13) ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. ควรจะเริ่มศึกษาเรื่องการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานนักเรียน ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น เข้ารับการอบรม เข้าร่วมสัมมนา การศึกษาจากตำรา การปรึกษาหารือกับผู้ที่มีความรู้ ผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น

2. ไม่ควรคิดว่าการจัดทำเพิ่มสะสมงานนักเรียนเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ทั้งครูและนักเรียน แต่ให้คิดว่าการจัดทำเพิ่มสะสมงานนั้นเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างมาก เพราะการสะสมผลงานของนักเรียนอย่างเป็นระบบจะทำให้ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนทุกขั้นตอนและให้นักเรียนฝึกใช้ความคิดระดับสูง

3. ควรเริ่มทดลองทำการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานนักเรียนเพียง 1 วิชา หรือ 1 กลุ่มประสบการณ์หรือรายวิชาที่ตนเองถนัดที่สุดในความรับผิดชอบ ซึ่งถ้าดำเนินการแล้วเริ่มเกิดความเข้าใจ/ความชำนาญ ทั้งครูผู้สอนและนักเรียนจึงจะเพิ่มจนครบทุกวิชา

4. การประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานนักเรียนนั้น ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ของเพิ่มสะสมงานและคำนึงถึงขั้นตอนสำคัญของการจัดทำเพิ่มสะสมงานและไม่ควรกังวลว่าจัดทำแล้วจะถูกหรือผิด

5. วัสดุ อุปกรณ์ที่นำมาทำเพิ่มสะสมงานนักเรียนนั้นให้เน้นการใช้วัสดุในท้องถิ่นที่หาง่าย เศษวัสดุเหลือใช้ โดยคำนึงถึงการประหยัดและประโยชน์ใช้สอยมากกว่าความสวยงาม

สำหรับการดำเนินการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ั้น ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2540 : 126) ได้สรุปถึงการดำเนินการใช้เพิ่มสะสมงานจะประสบความสำเร็จมากน้อยประการใดขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้

1. การเตรียมครูให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงแนวคิด หลักการและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนจนครูมองเห็นคุณค่า ตระหนักถึงความสำคัญจนมีความต้องการที่จะนำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน

2. การได้รับการสนับสนุนจากระดับสูง ไม่ว่าจะเป็นผู้บังคับบัญชาเบื้องบน
ระดับกรมหรือกระทรวง

3. การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

4. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือเพื่อนร่วมงาน

5. การพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานจนเป็นที่ยอมรับ

6. ควรปรับปรุงระเบียบการวัดผลประเมินผล

อาจสรุปได้ว่า แนวทางในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอน
และการประเมินผลในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ มีดังนี้

1. การวางแผนการสอน โดยการศึกษาหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา

จุดมุ่งหมายของรายวิชา นักเรียน ครู ผู้ปกครอง

2. กำหนดจุดมุ่งหมายของเพิ่มสะสมงาน และโครงสร้างของเพิ่มสะสมงาน

3. วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการประเมิน

โดยใช้เพิ่มสะสมงาน

4. ประเมินผลเพิ่มสะสมงาน โดยการสร้างเกณฑ์การประเมินและสร้าง
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

5. ประชาสัมพันธ์โดยการจัดแสดงนิทรรศการเพิ่มสะสมงาน

ในส่วนของการให้ความช่วยเหลือในการจัดทำเพิ่มสะสมงานจากหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องควรให้การช่วยเหลือใน 2 ด้านดังนี้คือ

1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงานที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์
หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา การวิเคราะห์
สมรรถภาพ การกำหนดภาระงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล
การจัดทำเพิ่มสะสมงาน

2. ด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มสะสมงานที่ประกอบด้วย การได้รับความ
ช่วยเหลือสนับสนุนในการชี้แจง กำหนดนโยบาย แผนการจัดทำเพิ่มสะสมงาน การจัด
หาเอกสารตำรา การอุดหนุนเงินทุน การจัดหาผู้เชี่ยวชาญ การติดตาม การส่งเสริม
ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงาน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเพิ่มสะสมงานในการประเมินผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการใช้เพิ่มสะสมงานในการประเมินผลการเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขารายวิทยา จังหวัดราชบุรี ในปีการศึกษา 2539 จำนวน 43 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. การนำไปใช้ในการจัดการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษ มีแนวทางในการดำเนินการตามแบบจำลองการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมงานที่ผู้วิจัยเสนอ
2. กระบวนการของเพิ่มสะสมงานช่วยให้นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ และสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนมาก
3. การประเมินผลโดยการใช้เพิ่มสะสมงานมีคุณภาพตามเกณฑ์การประเมินของลินท์ และคณะในระดับมากทุกรายการ

งานวิจัยต่างประเทศ

วาลคาวิช (Walcavich. 1995 : abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความแปรปรวนที่มีผลกระทบต่อการประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมงานในเด็กประถมศึกษา รัฐเพนซิลวาเนีย โดยมีจุดประสงค์เพื่อทราบว่า การสนับสนุนของชุมชน ความเชื่อของครู ระดับการศึกษา จำนวนปีของการศึกษา เพศ และลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อการประเมินผลโดยการใช้เพิ่มสะสมงาน โดยวิธีการใช้แบบสอบถามกับครูประถมศึกษา ในรัฐเพนซิลวาเนีย ผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนของชุมชน ความรู้สึกต่ออาชีพครู จำนวนปีของการปฏิบัติงานของครูและลักษณะทางภูมิศาสตร์มีผลกระทบที่สำคัญต่อการประเมินโดยการใช้เพิ่มสะสมงาน แต่ความเชื่อของครูในด้านปรัชญา ระดับการศึกษาและเพศของครูไม่มีผลกระทบต่อการประเมินผล โดยการใช้เพิ่มสะสมงาน

ลาตัน (Larson. 1995 : abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินเพิ่มสะสมงานจากความสำเร็จของนักเรียนในวิทยาลัยแบบคาลอริท 2 (Bacalaureate Colleges 2) สำหรับห้องเรียนและสถาบัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อหาข้อสรุปว่าวิทยาลัยมีการใช้การ

ประเมินผลเพิ่มสะสมงานหรือไม่ และรวมอยู่ในแผนการประเมินผลของวิทยาลัยหรือไม่ ผลปรากฏว่าการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานของนักเรียนได้ถูกนำมาใช้ถึงร้อยละ 50

แมคซิโอมาย (Macciomei. 1995 : abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมงานกับความสำเร็จทางการศึกษาและแรงจูงใจภายในสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน (ทางเลือกใหม่ของการวัดผล) เพื่อต้องการทราบว่าผลการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานมีผลต่อการศึกษาในระดับสูง และแรงจูงใจของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน (SLD) หรือไม่ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานไม่ได้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มได้ดีกว่า แม้ว่าจะมีการแสดงออกถึงแรงจูงใจภายในที่มากขึ้นเป็นที่น่าสนใจก็ตาม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานมิได้นำไปสู่แรงจูงใจภายในมากกว่าการประเมินแบบเดิม ๆ

ทัชเชต (Touchet. 1996 : abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับมุมมองของนักเรียนระดับ 1 และระดับ 2 ที่มีต่อการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงาน โดยมีเป้าหมายคือการตัดสินใจ ความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงาน จากนักเรียนระดับ 1 และระดับ 2 จำนวน 12 คน โดยวิธีการสัมภาษณ์ ผลสรุปได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมงานดีและเด็กทั้งหมดยอมรับวิธีการประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมงาน

คลาสเทลลาย (Casteline. 1996 : abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานต่อความคาดหวังในตัวนักเรียนของครู โดยมีจุดประสงค์เพื่อสำรวจผลกระทบของการประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมงานที่ครูคาดหวังไว้กับนักเรียน โดยวิธีการสัมภาษณ์ครูอาวุโส 3 คน จำนวน 5 ครั้ง และตอบแบบสอบถาม 2 ชุด และการสังเกตในห้องเรียน ผลการศึกษาพบว่า วิธีการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานทำให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นขึ้น ครูได้รับความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการแสดงออก ครูเคารพต่อความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความคาดหวังจากนักเรียน โดยครูส่วนใหญ่มีความคาดหวังในตัวนักเรียนในด้านวิชาการและอารมณ์ทางสังคมมาก ครูพยายามปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในการเรียกร้องจากตัวนักเรียนน้อยลง

ซูโปโววิทซ์ (Supovitz. 1996 : abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นและการใช้ประโยชน์ของเพิ่มสะสมงานในโรงเรียนในเมือง เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น การสนับสนุน การอภิปรายถึงบทบาทของทางเลือกของการประเมินของครูผู้สอนและฝ่ายบริหาร โดยใช้การสอบถามยุทธศาสตร์การใช้ การปฏิบัติงานและการประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมงาน พบว่า ความสอดคล้อง ความขัดแย้งและความตึงเครียดที่มีในความพยายามใช้การประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานก่อให้เกิดเป้าหมายในความเห็นของครูผู้สอนและเป้าหมายในการอธิบายเหตุผลของผู้บริหารในสำนักงาน

ไบเล (Bailey. 1997 : abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงาน : ครูและความรู้ความเข้าใจในประโยชน์ที่มีต่อการจัดสภาพเด็กตอนต้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของครูในการประเมิน โดยใช้เพิ่มสะสมงาน ประโยชน์ของการประเมินที่มีผลต่อเด็กตอนต้น โดยวิธีการสัมภาษณ์ครู จำนวน 19 คน พบว่า ครูส่วนใหญ่เชื่อว่า ขบวนการวัดผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานให้ประโยชน์กับเด็กในการสอนรายบุคคล มีประโยชน์ในการวางแผนและการจัดหลักสูตร

อีเซล (Ezell. 1997 : abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบนักเรียนระดับ 8 ที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องในขบวนการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงาน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระหว่างการประเมินผลแบบเดิมกับการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงาน โดยจำแนกนักเรียนทั่วไปกับนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ จากการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างการประเมินผลแบบเดิมกับการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานหรือการจำแนกประเภทของนักเรียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในรายวิชาช่วงอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาได้ เพราะการจัดการเรียนการสอนวิชาช่วงอุตสาหกรรมมุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติและการสร้างผลงานจริงที่เกิดขึ้นจากตัวนักเรียนเอง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ ปัญหา อุปสรรคและความต้องการความช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานของครูช่วงอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยมุ่งหวังเพื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงานของครูช่วงอุตสาหกรรม -

กรรม เขตการศึกษา 5 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือในการให้การเรียนการสอนมีระบบการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานให้กว้างขวางต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและนำเสนอรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นครู อาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนในหมวดวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จาก 6 จังหวัด คือ จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม และสุพรรณบุรี จำนวน 145 โรงเรียน รวมครู อาจารย์ที่เป็นประชากรทั้งสิ้น 335 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นครู อาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนในหมวดวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จาก 6 จังหวัดคือ จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม และสุพรรณบุรี จำนวน 145 โรงเรียน รวมครู อาจารย์ที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างทั้งสิ้น 299 คน และใช้การสุ่มอย่างง่าย (sample random sampling) โดยมีรายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัดและโรงเรียน

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน (โรง)	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ราชบุรี	26	80	70
กาญจนบุรี	33	63	59
ประจวบคีรีขันธ์	20	30	24
เพชรบุรี	24	54	48
สมุทรสงคราม	10	18	16
สุพรรณบุรี	32	90	82
รวม	145	335	299

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ ประกอบด้วยระดับการศึกษา สาขาวิชาเอก ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับชั้นในการสอน วิธีการได้รับความรู้เกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงาน ปัญหา อุปสรรคของการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบมาตราจัดอันดับ 5 ระดับ ตามแนวของ ลิเคิร์ต (Likert) และการถามปัญหา อุปสรรคในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล มีลักษณะแบบปลายเปิด โดยกำหนดรายการถามเกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงาน ปัญหา อุปสรรคใน 4 ด้านคือ ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียน

การสอน ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน และด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบมาตราจัดอันดับ 5 อันดับตามแนวทางของ ลิเคิร์ต (Likert) เป็นรายการถามเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือใน 2 ด้านคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน ด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มสะสมงาน และในตอนท้ายจะเป็นคำถามแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยกำหนดการสร้างแบบสอบถามการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนในการสร้างตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงาน การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลวิชาช่างอุตสาหกรรม เพื่อกำหนดขอบเขตของแบบสอบถาม ได้ขอบเขตของแบบสอบถามเป็น 4 ด้านคือ ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน และด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน

2. กำหนดแบบสอบถามเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การใช้ ปัญหา อุปสรรคในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน และด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน

ตอนที่ 3 ความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลทั้ง 2 ด้านคือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน และด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มสะสมงาน

โดยแต่ละตอนกำหนดรายการและข้อความเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับดังตัวอย่าง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ระดับการศึกษาสูงสุด

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

2. ปฏิบัติงานสอนในระดับชั้น

( ) มัธยมศึกษาตอนต้น ( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย

( ) มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงาน ปัญหา อุปสรรคในการจัดการ
การเรียนการสอนและการประเมินผล

รายการ	ระดับการปฏิบัติ/การใช้					ปัญหาและอุปสรรค
	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	
	ที่สุด		กลาง		ที่สุด	
ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน						
1. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อกำหนด						
จุดประสงค์การเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการ
จัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

รายการ	ระดับความต้องการความช่วยเหลือ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ					
เพิ่มสะสมงาน					
1. การวิเคราะห์หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา	.....	.....	.....	.....	.....

การตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแฟ้มสะสมงาน จำนวน 2 คน ศิษยานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านช่างอุตสาหกรรม จำนวน 1 คน ครูช่างอุตสาหกรรม จำนวน 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน และครูที่มีประสบการณ์ในการใช้แฟ้มสะสมงาน จำนวน 1 คน รวม 7 คน ตรวจสอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรึกษากับประธานและกรรมการผู้ควบคุมปริญญา นิพนธ์ และนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อความตามคำแนะนำ

3. ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้กับครูที่ปฏิบัติงานสอนในหมวดวิชาช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนของเขตการศึกษา 1 ประกอบด้วย โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา โรงเรียนวัดไร่ขิง จังหวัดนครปฐม โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย โรงเรียนกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โรงเรียนปทุมธานี โรงเรียนลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โรงเรียนสมุทรปราการ และโรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัดสมุทรปราการ รวม 20 โรงเรียน จาก 5 จังหวัด โดยการสุ่มอย่างง่าย แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach. 1970 : 126) ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบสอบถามเท่ากับ .80

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนในหมวดวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ที่จะเก็บข้อมูล

2. ส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือและคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามถึง ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในหมวดวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์

3. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2542 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2542 ปีการศึกษา 2542 รวมระยะเวลา 30 วัน เมื่อครบกำหนดผู้วิจัยได้ติดตามทางโทรศัพท์และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนรวมจำนวน 299 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.25 แล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. กำหนดระดับคะแนนเฉลี่ยของมาตราส่วนประมาณค่าของความคิดเห็นจากคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 อันดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการใช้/การปฏิบัติระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการใช้/การปฏิบัติระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการใช้/การปฏิบัติระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการใช้/การปฏิบัติระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการใช้/การปฏิบัติระดับน้อยที่สุด/
ไม่ปฏิบัติเลย

2. ศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และจัดอันดับจากคะแนนเฉลี่ย

3. ศึกษาปัญหา อุปสรรคในการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยการประมวลข้อคิดเห็นจากข้อคำถามแบบปลายเปิด

4. ศึกษาความต้องการความช่วยเหลือในการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และจัดอันดับจากคะแนนเฉลี่ย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลสื่อความหมายตรงกันผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ตอนที่ 2 การใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมิน
ผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียน
การสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

ตอนที่ 4 ความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัด
การเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกตามรายการต่าง ๆ ปรากฏผล
ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของครูช่างอุตสาหกรรมจากครู
ทั้งหมด 299 คน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	29	9.70
ปริญญาตรี	267	89.30
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.00
2. ปฏิบัติงานสอนในระดับชั้น		
มัธยมศึกษาตอนต้น	182	60.86
มัธยมศึกษาตอนปลาย	16	5.95
มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย	101	33.77
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอน		
1 - 5 ปี	43	14.38
6 - 10 ปี	102	34.11
11 - 15 ปี	67	22.41
16 - 20 ปี	52	17.38
20 ปีขึ้นไป	35	11.70
4. จำนวนคาบที่ปฏิบัติงานด้านการสอนโดยเฉลี่ย		
น้อยกว่า 10 คาบ	9	3.01
11 - 16 คาบ	59	19.73
มากกว่า 16 คาบ	231	77.60
5. ครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม สามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 เคยได้รับความรู้ เกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียน การสอนและการประเมินผล		
ไม่เคย	46	15.38
เคย	253	84.61

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จัดอบรมโดยศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา	96	32.10
จัดอบรมโดยกลุ่มโรงเรียน	42	14.04
จัดอบรมเป็นรายโรงเรียน	134	44.81
อื่น ๆ	12	4.01
6. ครูช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรม		
สามัญศึกษา เขตการศึกษา 5		
เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงานใน		
การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล		
ไม่เคย	61	20.40
เคย	238	79.60
จัดอบรมโดยศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา	83	28.76
จัดอบรมโดยกลุ่มโรงเรียน	38	12.37
จัดอบรมเป็นรายโรงเรียน	111	37.12
สมัครเข้ารับการอบรมตามความสมัครใจ	9	3.01
อื่น ๆ	5	1.67

จากตาราง 3 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลมีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 89.30) ปฏิบัติงานสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด (ร้อยละ 60.86) สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพียงร้อยละ 5.35 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนระหว่าง 6 - 10 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 34.11) มีคาบการสอนโดยเฉลี่ยมากกว่า 16 คาบ มากที่สุด (ร้อยละ 77.60) ส่วนครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ไม่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลมีร้อยละ 15.38 ครูช่างอุตสาหกรรมยังไม่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับ

การใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลร้อยละ 20.40 และครูอาจารย์ช่างอุตสาหกรรมได้รับความรู้ด้วยการจัดอบรมเป็นรายโรงเรียนมากที่สุด (ร้อยละ 44.81 และร้อยละ 37.12 ตามลำดับ)

ตอนที่ 2 การใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน
2. ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน
4. ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน

1. ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน ประกอบด้วยการวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์สมรรถภาพ การกำหนดภาระงาน และอื่น ๆ ซึ่งจำแนกตามรายการต่าง ๆ ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เพิ่มประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มประสบการณ์

ที่	รายการ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		X	S.D.	ระดับ	อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
1	การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	11	3.68	72	24.08	126	41.81	57	19.06	34	11.37	2.90	1.1	ปานกลาง	1
2	การวิเคราะห์สมรรถภาพของนักเรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตร	4	1.34	41	13.71	86	28.76	111	37.12	57	19.06	2.41	0.99	น้อย	7
3	การกำหนดภาระงานให้กับนักเรียน	7	2.34	52	17.39	96	32.10	84	28.09	60	20.06	2.54	1.07	ปานกลาง	5
4	การวิเคราะห์การกำหนดการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน	6	1.67	61	20.40	99	31.11	81	27.09	53	17.73	2.61	1.05	ปานกลาง	4
5	การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	11	3.68	71	23.75	102	34.11	59	19.73	56	18.72	2.74	1.13	ปานกลาง	2
6	การวิเคราะห์ต้นทุนหรือหลักฐานที่นักเรียนจะพัฒนาและจัดเก็บ	10	3.34	47	15.71	82	27.43	89	29.76	71	23.75	2.45	1.11	น้อย	6
7	การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน	7	2.34	60	20.06	109	36.46	67	22.41	56	18.72	2.65	1.08	ปานกลาง	3
	รวมเฉลี่ย											2.62	1.08	ปานกลาง	

จากตาราง 4 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีการใช้เพิ่มประสบการณ์ในการเรียนการสอนและการประเมินผลด้านการวางแผนการใช้เพิ่มประสบการณ์ในระดับปานกลางคือ การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อกำหนดจุดประสงค์

การเรียนรู้ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน และการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน (คะแนนเฉลี่ย 2.90 2.70 และ 2.65 ตามลำดับ) และในระดับน้อยคือ การวิเคราะห์สมรรถภาพของนักเรียนว่าสอดคล้องกับหลักสูตรและการวิเคราะห์งานที่จะเก็บตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยแล้วจะพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีการใช้ด้านการวางแผนการใช้ในระดับปานกลาง (คะแนน เฉลี่ย 2.62)

2. ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การทำความเข้าใจจุดประสงค์ การกำหนดรูปแบบและวิธีการในการวัดและประเมินผลและอื่น ๆ ซึ่งจำแนกตามรายการต่าง ๆ ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เพิ่มสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ที่	รายการ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		X	S.D.	ระดับ	อันดับ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ					
1	การทำความเข้าใจกับนักเรียนและแจ้งจุดประสงค์ความจำเป็นในการใช้เพิ่ม	11	3.67	23	11.03	71	23.74	79	26.42	105	135.11	2.22	น้อย	4
2	การกำหนดรูปแบบและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยใช้เพิ่ม	7	2.34	25	8.36	75	25.08	90	30.10	34.11	34.11	2.19	น้อย	5
3	การกำหนดจุดประสงค์ในการทำเพิ่ม	6	2.00	39	13.04	66	22.07	68	22.74	40.13	40.13	2.14	น้อย	8

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	รายการ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		X	S.D.	ระดับ	อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
4	การเก็บรวบรวมผลงานเข้าเพิ่มพอง	6	2.00	22	7.35	61	17.05	99	33.11	40.46	40.46	1.97	1.03	น้อย	13
5	นักเรียนเป็นรายวิชา														
	การให้นักเรียนใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก														
	ผลงานหรือหลักฐาน	3	1.00	34	11.37	73	24.41	75	25.08	38.12	38.12	2.12	1.08	น้อย	10
6	การจัดระบบเพิ่มผลงานของนักเรียน	2	0.66	18	6.02	59	19.73	90	30.10	43.47	43.47	1.90	0.96	น้อย	14
7	การให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น														
	และความรู้สึกละเอียดของตนเองต่อผลงาน	3	1.00	30	10.30	78	26.08	81	27.09	25.78	25.78	2.13	1.05	น้อย	9
8	การให้นักเรียนตรวจสอบผลงานสามารถ														
	ของตนเอง	5	1.67	37	12.37	94	31.43	67	22.40	32.10	32.10	2.29	1.10	น้อย	3
9	การพัฒนาผลงานในเพิ่มผลงาน	4	1.33	24	8.02	69	23.07	79	26.42	41.13	41.13	2.02	1.04	น้อย	12
10	การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่าง														
	เพื่อน ๆ เกี่ยวกับผลงาน	6	2.00	24	8.02	66	22.07	100	33.44	34.44	34.44	2.09	1.03	น้อย	11
11	การให้นักเรียนตรวจสอบและมีส่วนร่วม														
	ในการประเมินผลงาน	6	2.00	31	10.36	75	25.08	85	28.42	34.11	34.11	2.17	1.29	น้อย	7
12	การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ														
	ตรวจสอบและประเมินผลงานของนักเรียน	2	0.66	14	4.68	43	14.38	82	27.42	52.84	52.84	1.72	0.92	น้อย	15
13	การตัดสินใจให้คะแนนผลงานโดยใช้														
	เกณฑ์การให้คะแนน	11	3.67	55	18.39	84	28.09	93	31.10	18.72	18.72	2.57	1.10	ปานกลาง	2
14	การนำผลงานและผลการประเมินไปใช้														
	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	10	3.34	58	19.39	109	36.45	56	18.72	22.07	22.07	2.63	1.13	ปานกลาง	1
15	มีการรวมคัดเลือกผลงานดีเด่นหรือไม่														
	จัดแสดงนิทรรศการ	7	2.34	35	11.70	78	26.08	64	21.40	38.46	38.46	2.18	1.30	น้อย	6
	รวมเฉลี่ย											2.16	1.09	น้อย	

จากตาราง 5 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและผลการประเมินด้าน การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับปานกลางคือ การนำผลงานและผลการประเมินไปใช้เป็นคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การตัดสินใจในการให้คะแนนผลงาน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามลำดับ และมีการใช้ในระดับน้อยในทุก รายการ โดยเฉพาะการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของนักเรียน มีการใช้น้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 1.72) เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนในระดับน้อย (คะแนนเฉลี่ย 2.16)

3. ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน ประกอบด้วย การประเมินผลงานโดยระบุเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า การประเมินผลงานจากการสะท้อนความคิด การตัดสินใจให้คะแนนผลงานและอื่น ๆ ซึ่งจำแนกตามรายการต่าง ๆ ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน

ที่	รายการ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		S.D.	ระดับ	อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1	การประเมินผลงานโดยการระบุเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า	8	2.67	53	17.72	85	28.42	71	23.74	82	27.42	2.44	น้อย	2
2	การประเมินผลงานจากการสะท้อนความคิดผลงานจากนักเรียน ครู และผู้ปกครอง	2	0.56	28	9.36	73	24.41	83	27.76	113	37.79	2.07	น้อย	4
3	การตัดสินใจให้คะแนนผลงานดีเด่น โดยใช้เกณฑ์การตัดสินให้คะแนน	13	4.43	49	16.38	96	32.10	60	20.06	81	27.09	2.50	น้อย	1

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	รายการ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		X	S.D.	ระดับ	อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
4	การนำข้อมูลจากเพิ่มผลงานมาสรุปเป็นภาพรวม โดยนำลักษณะที่เด่นของนักเรียนมาบรรยายให้เกิดความภาคภูมิใจ	9	3.01	36	12.04	59	19.73	76	25.41	119	39.79	2.13	1.15	น้อย	3
5	การจัดทำแผนสะสมงานดีเด่นประจำสัปดาห์	5	1.67	15	5.01	55	18.72	75	25.08	148	49.49	1.84	1.01	น้อย	5
	รวมเฉลี่ย											2.20	1.11	น้อย	

จากตาราง 6 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในระดับน้อยทุกระายการ โดยเฉพาะการจัดทำแผนสะสมงานฉบับสมบูรณ์ มีการใช้น้อยที่สุด (คิดเป็นค่าเฉลี่ย 1.84) เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนแล้วจะพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนในระดับน้อย

4. ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน ประกอบด้วย การใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินการเรียนการใช้เป็นยุทธวิธีในการสอนเด็กเป็นรายบุคคลและอื่น ๆ ซึ่งจำแนกตามรายการต่าง ๆ ดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้เพิ่มประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนา

ที่	รายการ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		X	S.D.	ระดับ	อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
1	การให้เป็นส่วนหนึ่งของภาระประเมิน การเรียนรู้ร่วมกับการทดสอบ การสังเกต การตรวจผลงาน	3	1.00	39	13.04	60	20.05	85	28.42	112	37.45	2.11	1.09	น้อย	2
2	การใช้เป็นทฤษฎีในการสอนเด็กเป็น รายบุคคล	4	1.33	34	11.37	66	22.07	71	23.74	124	41.47	2.07	1.10	น้อย	4
3	ใช้ในการประเมินความสำเร็จของการ สอนของครู	8	2.67	34	11.37	75	25.08	59	19.37	123	41.13	2.14	1.16	น้อย	1
4	การกำหนดให้มีการคัดเลือกผลงาน และกิจกรรมที่ดีเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงาน	9	3.01	31	10.36	59	19.73	83	27.75	117	39.13	2.10	1.13	น้อย	3
5	การให้นักเรียนพัฒนาแฟ้มสะสมงาน โดยใช้กระบวนการพัฒนาผลงาน	4	1.33	31	10.36	57	19.06	79	26.42	18	42.80	2.01	1.08	น้อย	6
6	การให้นักเรียนพัฒนาแฟ้มสะสมงานโดย ครูใช้กระบวนการกำกับติดตาม	4	1.33	29	9.69	63	21.07	77	25.75	127	42.14	2.02	1.07	น้อย	5
7	การพัฒนาแฟ้มสะสมงานของนักเรียน โดยใช้กระบวนการพัฒนาตนเอง	5	1.67	27	9.03	68	21.07	74	24.74	130	43.47	2.00	1.08	น้อย	7
8	นักเรียนใช้ในการแลกเปลี่ยน วิเคราะห์ ให้ข้อสังเกต ประเมินผลงานซึ่งกัน และกัน	4	1.33	18	5.85	71	23.74	91	30.43	117	39.13	1.99	0.98	น้อย	8
9	ครูแจ้งให้ผู้ปกครองได้ทราบว่านักเรียน ได้มีการเรียนและมีผลงานจากรายวิชา ที่เรียน	3	1.00	31	10.36	51	17.05	70	23.41	144	48.16	1.92	1.08	น้อย	9
	รวมเฉลี่ย											2.04	1.09	น้อย	

จากตาราง 7 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา 5 มีการใช้เพิ่มผลงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มผลงานในทุกๆ การ โดยเฉพาะการแจ้งให้ผู้ปกครองได้ทราบว่านักเรียนได้มีการเรียนและมีผลงานจากรายวิชาที่เรียนน้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 1.92) เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีการใช้เพิ่มผลงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มผลงานในระดับน้อย (คะแนนเฉลี่ย 2.04)

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ผู้วิจัยขอเสนอผลการประมวลความคิดเห็นจากแบบสอบถามแบบ ปลายเปิดของครูช่างอุตสาหกรรมออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนของครู ช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า ครูช่าง อุตสาหกรรมยังมีปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้อง ไม่เข้าใจ ไม่สามารถปฏิบัติในการวางแผน การใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนได้ดังนี้คือ การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ มีจำนวน 55 คน การวิเคราะห์สมรรถภาพของนักเรียน ที่สอดคล้องกับหลักสูตร มีจำนวน 266 คน การกำหนดภาระงานให้กับนักเรียน มีจำนวน 244 คน การวิเคราะห์การกำหนดวิธีการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน มีจำนวน 232 คน การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีจำนวน 58 คน การวิเคราะห์ชิ้นงานหรือหลักฐานที่นักเรียนจะพัฒนาและจัดเก็บเข้าเพิ่มสะสมงาน มีจำนวน 260 คน การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน มีจำนวน 210 คน

2. ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับ มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมยังมี ปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้อง ไม่เข้าใจ ไม่สามารถปฏิบัติการนำเพิ่มสะสมงานไปใช้ในการ จัดการเรียนการสอนดังนี้คือ การทำความเข้าใจกับนักเรียนและการเข้าใจจุดประสงค์ ความจำเป็นในการใช้เพิ่มสะสมงาน มีจำนวน 22 คน การกำหนดรูปแบบและวิธีการ ในการวัดและประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมงาน มีจำนวน 189 คน การกำหนด จุดประสงค์ในการจัดทำเพิ่มสะสมงาน มีจำนวน 25 คน วิธีการเก็บรวบรวมผลงานเข้า เพิ่มสะสมงานของนักเรียนเป็นรายวิชา มีจำนวน 224 คน วิธีการให้นักเรียนใช้เกณฑ์ ในการคัดเลือกผลงานหรือหลักฐานในเพิ่มสะสมงาน มีจำนวน 169 คน การจัดระบบ เพิ่มสะสมงานของตัวนักเรียน มีจำนวน 246 คน การให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกของตนเองต่อผลงาน มีจำนวน 253 คน วิธีการให้นักเรียนตรวจสอบความ สามารถของตนเอง มีจำนวน 113 คน การพัฒนาผลงานในเพิ่มสะสมงานของนักเรียน มีจำนวน 241 คน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเพื่อนเกี่ยวกับผลงานของนักเรียน มีจำนวน 75 คน วิธีการให้นักเรียนตรวจสอบและมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน มี

จำนวน 42 คน การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลงานของนักเรียน มีจำนวน 36 คน การตัดสินใจให้คะแนนผลงานโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน มีจำนวน 101 คน การนำผลงานและผลการประเมินไปใช้เป็นคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียน มีจำนวน 85 คน การจัดกิจกรรมคัดเลือกผลงานดีเด่นเพื่อนำไปจัดแสดงนิทรรศการ มีจำนวน 84 คน

3. ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงานของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมยังมีปัญหาอุปสรรค ขัดข้อง ไม่เข้าใจ ไม่สามารถปฏิบัติการประเมินผลเพิ่มสะสมงานได้ดังนี้ คือ วิธีการประเมินผลโดยระบุเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า มีจำนวน 223 คน การประเมินผลงานจากการสะท้อนความคิดต่อผลงานจากนักเรียน ครู และผู้ปกครอง มีจำนวน 208 คน การตัดสินใจให้คะแนนผลงานดีเด่นโดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจให้คะแนนผลงาน มีจำนวน 94 คน การนำข้อมูลจากเพิ่มสะสมงานมาสรุปเป็นภาพรวม โดยนำลักษณะที่ดีเด่นของนักเรียนมาบรรยายเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ มีจำนวน 199 คน และการจัดทำเพิ่มสะสมงานดีเด่นฉบับสมบูรณ์ มีจำนวน 184 คน

4. ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงานของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมยังมีปัญหา อุปสรรค ขัดข้อง ไม่เข้าใจ ไม่สามารถปฏิบัติการนำเพิ่มสะสมงานไปใช้ประโยชน์และปรับปรุง พัฒนาเพิ่มสะสมงานได้ดังนี้คือ การนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเรียนร่วมกับการทดสอบ การสังเกต และการตรวจผลงาน มีจำนวน 73 คน วิธีการใช้เป็นยุทธวิธีในการสอนเด็กเป็นรายบุคคล มีจำนวน 221 คน การนำไปใช้ในการประเมินความสำเร็จของการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม มีจำนวน 62 คน การกำหนดให้มีการคัดเลือกผลงานและกิจกรรมที่ดี นำไปเก็บไว้ในเพิ่มสะสมงานถาวรและเพิ่มสะสมงานความก้าวหน้า มีจำนวน 80 คน วิธีการให้นักเรียนพัฒนาเพิ่มสะสมงานโดยใช้กระบวนการพัฒนาผลงาน มีจำนวน 239 คน วิธีการให้นักเรียนพัฒนาเพิ่มสะสมงานโดยครูใช้กระบวนการกำกับติดตาม มีจำนวน 236 คน วิธีการพัฒนาเพิ่มสะสมงานของนักเรียนโดยใช้กระบวนการพัฒนาตนเอง มีจำนวน 232 คน การให้นักเรียนแลกเปลี่ยนวิจารณ์ ให้ข้อสังเกตและประเมินผลงานซึ่งกันและกัน

มีจำนวน 182 คน และการแจ้งให้ผู้ปกครองได้ทราบว่า นักเรียนได้มีการเรียนและมีผลงานจากรายวิชาที่เรียน มีจำนวน 175 คน

ตอนที่ 4 ความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่วงอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ด้านได้แก่

1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน
2. ด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มสะสมงาน

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน ประกอบด้วยการวิเคราะห์หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวิเคราะห์สมรรถภาพและอื่น ๆ ซึ่งจำแนกตามรายการต่าง ๆ ดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน

ที่	รายการ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		X	S.D.	ระดับ	อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
1	การวิเคราะห์หลักสูตร ค่าอธิบายวิชา	75	25.08	112	37.45	93	31.10	12	4.01	7	2.34	3.78	0.75	มาก	11
2	การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้วิชา	63	24.41	145	48.49	62	20.73	11	3.67	8	2.67	3.88	1.00	มาก	7
3	การวิเคราะห์สมรรถภาพของนักเรียน	75	25.08	140	46.82	49	16.38	25	8.36	7	2.34	3.08	1.04	มาก	9
4	การกำหนดภาระงานให้กับนักเรียน	78	26.08	117	39.13	80	26.75	17	5.68	7	2.34	3.80	1.00	มาก	9
5	การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของนักเรียน	116	38.79	101	33.17	56	18.72	19	6.35	7	2.34	4.00	1.02	มาก	3
6	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	84	28.09	124	41.47	73	24.41	12	4.01	6	2.00	3.89	1.17	มาก	6
7	การวิเคราะห์ผลงานหรือหลักฐานที่จะจัดเก็บ	79	26.42	126	42.14	65	21.73	21	7.02	8	2.67	3.82	1.00	มาก	8
8	การสร้างเกณฑ์การประเมินผลการเรียน	134	44.81	99	31.11	46	15.38	13	4.34	7	2.34	4.13	1.00	มาก	1
9	การจัดทำแผนสะสมงานของนักเรียน	116	38.79	112	37.45	35	11.70	27	9.03	9	3.10	4.00	1.07	มาก	3
10	การประเมินผลเพิ่มสะสมงาน	136	45.48	85	28.42	41	13.71	28	9.35	9	3.01	4.01	1.11	มาก	2
11	การนำเพิ่มสะสมงานไปใช้ประโยชน์	93	31.10	125	41.80	51	17.05	22	7.35	8	2.67	3.91	1.00	มาก	5
รวมเฉลี่ย												3.91	1.02	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงานในระดับมากที่สุดมากที่สุด 4.13 4.04 โดยเฉพาะการสร้างเกณฑ์การประเมินผลการเรียน การประเมินผลเพิ่มสะสมงาน การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของนักเรียน (คะแนนเฉลี่ย 4.13 4.04

และ 4.00 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มผลงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มผลงานในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.91)

2. ด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มผลงาน ประกอบด้วย การชี้แจงกำหนดนโยบาย และแผนการจัดทำกำหนดแนวทางในการจัดทำ และอื่น ๆ ซึ่งจำแนกตามรายการต่าง ๆ ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มผลงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มผลงาน

ที่	รายการ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		X	S.D.	ระดับ	อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
1	การชี้แจงกำหนดนโยบายและแผนการจัดทำ	72	24.08	113	37.79	92	30.77	14	4.68	8	2.68	3.75	1.00	มาก	10
2	การกำหนดแนวทางในการนำเพิ่มผลงานไปใช้ในการวัดและประเมินผล	80	26.76	106	35.45	87	29.10	20	6.69	6	2.01	3.78	1.00	มาก	9
3	การมีทิศการจัดทำเพิ่มผลงาน	137	45.82	83	27.76	54	18.06	14	4.68	11	3.68	4.07	1.08	มาก	4
4	การจัดหาเอกสาร ตำรา เพื่อการจัดทำเพิ่มผลงาน	141	47.16	90	30.10	39	13.04	21	7.02	8	2.68	4.12	1.01	มาก	2
5	การส่งเสริมสนับสนุนด้านเงินทุนในการจัดทำเพิ่มผลงาน	100	33.45	110	36.79	59	19.73	17	5.69	13	4.35	3.87	1.14	มาก	6
6	การอำนวยความสะดวกในการจัดทำเพิ่มผลงาน	100	33.45	119	39.80	51	17.05	20	6.69	9	3.01	3.93	1.02	มาก	5

ตาราง 9 (ต่อ)

ที่	รายการ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		X	S.D.	ระดับ	อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
7	การส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำเพิ่ม สถานะงานจากผู้บริหาร	104	34.78	143	47.83	34	11.37	14	4.68	4	1.34	4.10	0.87	มาก	3
8	การจัดทำผู้ช่วยชาวญี่ปุ่นที่ปรึกษาใน การจัดทำผู้ช่วยชาวญี่ปุ่นที่ปรึกษาใน	145	48.50	95	31.77	36	12.04	17	5.89	6	2.00	4.14	1.18	มาก	1
9	การจัดทำเพิ่มสถานะงาน การกำกับติดตามและประเมินผลการจัด	70	23.41	138	46.15	64	21.40	18	6.02	9	3.10	3.80	1.00	มาก	8
10	การส่งเสริมประชาสัมพันธ์และการ เผยแพร่ผลงาน	78	26.08	138	46.15	53	17.73	19	6.36	11	3.68	3.84	1.00	มาก	7
11	การนำผลงานการจัดทำเพิ่มสถานะงาน ไปประยุกต์ใช้	84	28.09	108	36.12	76	25.42	20	6.89	11	3.68	3.78	1.05	มาก	9
รวมเฉลี่ย												3.93	1.03	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสถานะงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มสถานะงานในระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะการจัดการจัดหาผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นที่ปรึกษา การจัดหาเอกสาร ตำรา เพื่อการจัดทำเพิ่มสถานะงานและการสนับสนุนจากผู้บริหาร (คะแนนเฉลี่ย 4.14 4.12 และ 4.10 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยแล้วจะพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการความช่วยเหลือด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มสถานะงานในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.59)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5
3. เพื่อศึกษาความต้องการความช่วยเหลือในการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นครู อาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนในหมวดวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จาก 6 จังหวัดคือ จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม และ สุพรรณบุรี จำนวน 145 โรงเรียน รวมครู อาจารย์ที่เป็นประชากรทั้งสิ้น 335 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นครู อาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนในหมวดวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จาก 6 จังหวัดคือ จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม และ สุพรรณบุรี จำนวน 145 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (sample random sampling) รวมครู อาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 299 คน คิดเป็นร้อยละ 89.25

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินของวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ ประกอบด้วย ระดับการศึกษา สาขาวิชาเอก ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับชั้นในการสอน วิธีการได้รับความรู้เกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงาน ปัญหา อุปสรรคของการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบมาตราจัดอันดับ 5 ระดับตามแนวทางของ ลิเคิร์ต (Likert) การถามปัญหา อุปสรรคในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด โดยกำหนดรายการถามเกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงาน ปัญหา อุปสรรคในการใช้เพิ่มสะสมงาน ใน 4 ด้านคือ ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน และด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบมาตราจัดอันดับ 5 อันดับตามแนวทางของ ลิเคิร์ต (Likert) เป็นรายการถามเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือใน 2 ด้านคือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน ด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มสะสมงาน และในตอนท้ายจะเป็นคำถามแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. กำหนดระดับคะแนนเฉลี่ยของมาตราส่วนประมาณค่าของความคิดเห็นจากคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 อันดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการใช้/การปฏิบัติระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการใช้/การปฏิบัติระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการใช้/การปฏิบัติระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการใช้/การปฏิบัติระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการใช้/การปฏิบัติระดับน้อยที่สุด/
ไม่ปฏิบัติเลย

2. ศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
ของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5
โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และจัดอันดับจากคะแนนเฉลี่ย

3. ศึกษาปัญหา อุปสรรคในการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอน
และการประเมินผลครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 5 โดยการประมวลข้อคิดเห็นจากข้อคำถามแบบปลายเปิด

4. ศึกษาความต้องการความช่วยเหลือในการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการ
เรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และจัดอันดับจากค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ด้านการวางแผนการใช้แฟ้มสะสมงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการประเมินผลแฟ้มสะสมงาน ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนามีการใช้อยู่ในระดับน้อยตามลำดับ

2. ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีปัญหา อุปสรรคในการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ในทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการวางแผนการใช้แฟ้มสะสมงาน ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลแฟ้มสะสมงาน ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาแฟ้มสะสมงาน

3. ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลอยู่ในระดับมากทั้ง 2 ด้านคือ ด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มสะสมงาน ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้คือ

1. ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงานในระดับปานกลาง ส่วนด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน มีการใช้ในระดับน้อย จากการวิจัยนี้ ถ้าพิจารณาการใช้เพิ่มสะสมงานเป็นรายด้านจะเห็นว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีการใช้เพิ่มสะสมงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงานในระดับปานกลาง โดยให้ความสำคัญต่อการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมงานที่ ชัยฤทธิ์ ศิลเดช (2540 : 16) ได้เสนอว่า ครูผู้สอนจะต้องศึกษาสภาวะแวดล้อมเบื้องต้น โดยการศึกษาหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา จุดมุ่งหมายรายวิชา ทั้งนี้เพราะการวางแผนการจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและเนื้อหาวิชาออกมาเป็นแนวปฏิบัติได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดทำเพิ่มสะสมงานของ สุนันท์ สลโกสุม (2540 : 69) ในขั้นการวางแผนการสอนว่า ในขั้นนี้เป็นหน้าที่ของครูในการวางแผนการสอน และเมื่อพิจารณาถึงการวิเคราะห์สมรรถภาพของนักเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร การวิเคราะห์ชั้นงาน

หรือหลักฐานที่นักเรียนจะพัฒนาและจัดเก็บ การกำหนดภาระงานให้กับนักเรียน พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีการใช้ในระดับน้อย แสดงว่า ครูช่างอุตสาหกรรมยังไม่สามารถวิเคราะห์สมรรถภาพของผู้เรียน วิเคราะห์ชิ้นงานหรือหลักฐานที่นักเรียนจะพัฒนาและจัดเก็บได้ จึงยังไม่สามารถนำมาใช้ในการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลได้ สมควรที่ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ควรจะให้การนิเทศมากขึ้น เพื่อให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในโอกาสต่อไป

1.2 ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า

ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีการใช้ในระดับน้อย แสดงว่า ครูช่างอุตสาหกรรมยังต้องการความช่วยเหลือในการนิเทศ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลงานของนักเรียน การจัดระบบเพิ่มสะสมงานของตัวนักเรียนเอง และวิธีการเก็บรวบรวมผลงานเข้าแฟ้มของนักเรียน เป็นรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2540 : 126) ที่ได้สรุปว่า การใช้เพิ่มสะสมงานจะประสบความสำเร็จ ขึ้นอยู่กับการเตรียมครูให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงแนวคิด หลักการและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนจนครอบคลุมเห็นคุณค่า ดังนั้นสมควรที่ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ควรจะให้การนิเทศก์ การนำเพิ่มสะสมงานไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น เพื่อให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีการนำเพิ่มสะสมงานมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในโอกาสต่อไป

1.3 ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูช่าง

อุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีการใช้ในระดับน้อย แสดงว่า ครูช่างอุตสาหกรรมยังต้องการความช่วยเหลือด้านกรนิเทศก์ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล โดยเฉพาะการจัดทำเพิ่มสะสมงานดีเด่น ฉบับสมบูรณ์ การประเมินผลงานจากการสะท้อนความคิดต่อผลงานจากตัวนักเรียน ครู และผู้ปกครอง การนำข้อมูลจากเพิ่มสะสมงานมาสรุปเป็นภาพรวม โดยนำลักษณะที่เด่นของนักเรียนมาบรรยายเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ การประเมินผลงานโดยระบุเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า และวิธีการตัดสินให้คะแนนผลงานดีเด่นโดยใช้เกณฑ์การตัดสินให้คะแนนผลงาน ดังนั้นศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา สมควรที่จะให้การนิเทศก์ การประเมินผล

เพิ่มสะสมงานมากขึ้นเพื่อให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีการใช้เพิ่มสะสมงานมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในโอกาสต่อไป

1.4 ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีการใช้ในระดับน้อย แสดงว่า ครูช่างอุตสาหกรรมยังไม่สามารถนำกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานมาใช้ประโยชน์และยังไม่สามารถปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงานได้ตามกระบวนการของการพัฒนาเพิ่มสะสมงาน โดยเฉพาะการแจ้งให้ผู้ปกครองได้ทราบว่า นักเรียนได้มีการเรียนและมีผลงานจากรายวิชาที่เรียน การที่ให้นักเรียนใช้ในการแลกเปลี่ยนวิจารณ์ให้ข้อสังเกต ประเมินผลซึ่งกันและกัน การพัฒนาเพิ่มสะสมงานของนักเรียน โดยการใช้กระบวนการพัฒนาตนเอง กระบวนการพัฒนาผลงาน และกระบวนการกำกับติดตาม ดังนั้นสมควรที่จะให้การนิเทศ การใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงานมากขึ้นเพื่อให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลมีการใช้เพิ่มสะสมงานในโอกาสต่อไป

2. ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีปัญหา อุปสรรคในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในทุกด้าน และจากการวิจัยครั้งนี้ถ้าพิจารณาปัญหา อุปสรรคเป็นรายด้านจะเห็นว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีปัญหา อุปสรรคด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีปัญหา อุปสรรคในการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงานอยู่ แสดงว่า ครูช่างอุตสาหกรรมยังต้องการความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงานมากขึ้น โดยเฉพาะการวิเคราะห์สมรรถภาพของนักเรียนที่สอบพร้อมกับหลักสูตร การวิเคราะห์ชิ้นงานหรือหลักฐานที่นักเรียนจะพัฒนาและจัดเก็บ การกำหนดภาระงานให้กับนักเรียน การวิเคราะห์วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การกำหนดเกณฑ์ การประเมินผล การเรียนรู้ การวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามลำดับ ดังนั้นสมควรที่ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษา นิเทศก์ให้ความช่วยเหลือมากขึ้น เพื่อให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงานในโอกาสต่อไป

2.2 ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า

ครูช่างอุตสาหกรรมมีปัญหา อุปสรรคในการนำไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ แสดงว่า ครูช่างอุตสาหกรรมยังต้องการความรู้ความเข้าใจ การสนับสนุนในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเองต่อผลงาน การจัดระบบเพิ่มสะสมงานของตัวนักเรียนเอง การพัฒนาผลงาน การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลงาน การจัดเก็บผลงานเข้าแฟ้มของนักเรียนตามลำดับ ดังนั้นสมควรที่ผู้บริหารโรงเรียน ศิษยานิเทศก์ ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้มากขึ้น เพื่อให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีการนำไปเพิ่มสะสมงานนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

2.3 ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูช่าง

อุตสาหกรรมมีปัญหา อุปสรรคในการประเมินผลเพิ่มสะสมงานอยู่ แสดงว่า ครูช่างอุตสาหกรรมยังต้องการความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลเพิ่มสะสมงานมากขึ้น โดยเฉพาะวิธีการประเมินผลงานโดยระบุเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า การประเมินผลงานจากการสะท้อนความคิดของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง การสรุปข้อมูลจากเพิ่มสะสมงานและการจัดทำเพิ่มสะสมงานฉบับสมบูรณ์ตามลำดับ ดังนั้นสมควรที่ผู้บริหารโรงเรียน ศิษยานิเทศก์ ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนมากขึ้น เพื่อให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีการประเมินผลเพิ่มสะสมงานในโอกาสต่อไป

2.4 ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน ผลการ

วิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีปัญหา อุปสรรคในการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงานอยู่ แสดงว่า ครูช่างอุตสาหกรรมยังต้องการความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน โดยเฉพาะกระบวนการพัฒนาเพิ่มสะสมงาน วิธีการใช้ในการสอนเด็กเป็นรายบุคคล วิธีการคัดเลือกผลงานตามลำดับ ดังนั้นสมควรที่ผู้บริหาร ศิษยานิเทศก์ ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนมากขึ้นเพื่อให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงานในโอกาสต่อไป

3. ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และจากการวิจัยครั้งนี้

ถ้าพิจารณาความต้องการความช่วยเหลือเป็นรายด้านจะเห็นว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการความช่วยเหลือในระดับมากทุกรายการ แสดงว่า การได้รับความรู้เกี่ยวกับเพิ่มสะสมงานของครูช่างอุตสาหกรรมยังมีข้อจำกัด โดยเฉพาะ เรื่องการสร้างเกณฑ์การประเมินผล วิธีการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน วิธีการวิเคราะห์ ผลการเรียนรู้ของนักเรียน วิธีการจัดทำเพิ่มสะสมงานตามลำดับ สมควรที่ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ หาแนวทางแก้ไขเพื่อให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เพิ่มสะสมงานในโอกาสต่อไป

3.2 ด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มสะสมงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูช่าง อุตสาหกรรมมีความต้องการความช่วยเหลือในระดับมากทุกรายการ แสดงว่า การให้ การสนับสนุนการใช้เพิ่มสะสมงานยังมีข้อจำกัดต่อการนำเพิ่มสะสมงานมาใช้ในการ จัด การเรียนการสอนและการประเมินผล โดยเฉพาะการจัดหาผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นที่ปรึกษา ในการจัดทำเพิ่มสะสมงาน การจัดหาเอกสาร ตำรา เพื่อการจัดทำเพิ่มสะสมงาน การสนับสนุนจากผู้บริหาร การนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงาน การอำนวยความสะดวก ในการจัดทำ การสนับสนุนด้านเงินทุน การเผยแพร่ผลงาน การกำกับติดตามและการ ประเมินผลการจัดทำเพิ่มสะสมงานตามลำดับ สมควรที่ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์หาแนว ทางแก้ไขติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีการใช้เพิ่มสะสมงานมา ใช้ ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในโอกาสต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ควรนำผลจากการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและแผนการจัดทำ ให้มี การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล มีการใช้เพิ่มสะสมงาน ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือติดตามประเมินผล การปรับปรุงแก้ไขการจัดทำเพิ่มสะสมงานให้กับครูช่าง อุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

2. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาวิธีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควรเพิ่มบทบาทในการกำกับติดตามผลการนิเทศอย่างใกล้ชิด

3. นักการศึกษา ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวิจัย พัฒนาหาแนวทาง หารูปแบบการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมงานให้กว้างขวางมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ควรทำการวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- โกวิท ประวาลพุกษ์. “แฟ้มสะสมงาน (Portfolio),” วารสารข้าราชการครู
18(13) : กุมภาพันธ์ - มีนาคม, 2541.
- _____. การประเมินในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2527.
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8
(พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพฯ : สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2539.
- จิราภรณ์ ศิริทวี. “มิติใหม่ของการวัดผลและประเมินผล,” สารพัฒนาหลักสูตร.
16(128) : มกราคม - มีนาคม 2540.
- ✓ ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. การพัฒนาแฟ้มสะสมงานในการประเมินผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- _____. การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน.
กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- ชัยพงษ์ รั้งงาม. ก่อนจะถึง Portfolio. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- แผนงาน, กรม. สถิติการศึกษาฉบับย่อ กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2539.
กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, 2540.
- ถาวร จันทศิริ. “Portfolio : ผลงานทางวิชาการ,” วารสารข้าราชการครู.
17(2) : ธันวาคม 2539 - มกราคม 2540.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. การประเมินเพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถพิเศษ
เด็กโครงการพัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2540.
- บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ. เทคโนโลยีอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2519.
- เปื้อง กิจรัตน์. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับอุตสาหกรรมศิลป์. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาพื้นฐานอุตสาหกรรมศึกษา คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครู
พระนคร, 2534.

เปรี๊ยะ กิจรัตน์. หลักสูตรอุตสาหกรรมศึกษาและการจัดการมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : วรวิสาหกิจพิมพ์, 2533.

เพียน ไชยศรี และเสริมศรี ไชยศรี. เอกสารประกอบคำบรรยายเรื่องการทำแฟ้ม

สะสมงาน (Portfolio). หน้า 56. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป. อัดสำเนา.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2531.

วิชากร, กรม. กระบวนการพัฒนาเพิ่มผลงานของนักเรียน. กรุงเทพฯ :

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540.

———. . หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.

2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

———. . หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

———. . คู่มือการประเมินผลตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

———. . คู่มือการประเมินผลตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

ศึกษานิเทศก์, กรม. การพัฒนาการเรียนการสอนและการประเมินผลตามสภาพจริง

โดยใช้แฟ้มสะสมงาน. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา, 2539.

✓ ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. การประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพจริง : การ

ใช้แฟ้มสะสมงาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2539.

✓ สุนันท์ ศลโกสุม. “การทำแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของนักเรียน,” วารสาร

การวัดผลการศึกษา. 19(57) : 2541.

สุวิทย์ มูลคำ. แฟ้มสะสมงาน Portfolio. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :

บริษัทดวงกมลสมัย จำกัด, 2540.

อรพินธุ์ ประสิทธิ์รัตน์. พื้นฐานทางเทคโนโลยีทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2528.

- Bailey, Barbar, "Portfolio Assessment : Teacher Perceptions of the Usefulness in Early Childhood Setting," **Dissertation Abstracts International**. 58(2) : 379 - A ; August, 1997.
- Castelline, David George. "The Influence of Portfolio Assessment on Teachers' Expectations for Student," **Dissertation Abstracts International**. 57(11) : 4706 - A ; May, 1997.
- Cronbach, Joseph Le. **Essential of Psychological Testing**. 3rd ed. New York : Haper and Row, 1970.
- Ezell, D. L. "A Comparative Analysis of Eighty - Grade Students' Locus of Control and Their Involvement in the Portfolio Assessment Process," **Dissertation Abstracts International**. 56(10) : 3927 - A ; April,1996.
- Larson, Anne M. "Portfolio Assessment of Student Acievement at Baccalaureate Colleges 2 for Classroom and Institutional," **Dissertation Abstracts International**. 56(7) : 2576 - A ; January, 1996.
- Macciomei, Nancy Ruben. "The Effect of Portfolio Assessment on Academic Achievement and Intrinsit Motivation for Students with Specific Learninr Disabilities (Alternative Assessment)," **Dissertation Abstracts International**. 56(12) : 4726 - A ; January, 1996.
- Supovitz, Joh, Andrew. "The Diagnostic and Accountability Uses of Portfolio Assessment in An Urban School District (Urban Education)," **Dissertation Abstracts International**. 57(7) : 2792 - A ; January, 1997.
- Touchet, Michelle Marie. "First - and Second - Grade Student Perspectives Regading Portfolio Assessment," **Dissertation Abstracts International**. 35(3) : 626 - A ; June, 1997.
- Walcavich, Maureen Ann. "A Survey of Variables That Affect The Implenmentation of Portfolio Assessment in the Elementary Classroom in Pennsylvanie," **Dissertation Abstracts International**. 56(11) : 4275 - A ; May, 1996.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตาม
หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

และ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์ชัยพนธ์ รักงาม หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ ระดับ 9
หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 5
2. ดร.ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช ศึกษาานิเทศก์ ระดับ 5
หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 5
3. อาจารย์รัตชัย บุญยบุรณ ศึกษาานิเทศก์ ระดับ 6
หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 5
4. อาจารย์วรภัทร ชัยเลิศ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ระดับ 7
โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม
5. อาจารย์สุธาดา ใจอ่อน อาจารย์ 2 ระดับ 7
โรงเรียนไพรรัฐวิทยา 64 จังหวัดราชบุรี
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโกสุม
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
7. อาจารย์สุดใจ เหง้าสีไพร ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ ทม 1007/ 4004

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๒ ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

เนื่องด้วย ว่าที่ ร.อ.พลีษฐ์ พึ่งเดช นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษากาไรใช้แฟ้มสะสมงาน ในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโรกสุ่ม และ อาจารย์ สุดาใจ เหง้าสีไพร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน และ ดร.ชัยฤทธิ์ กิตาเดช และ นายรัตชัย บุญยะบุรณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน และได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวของ ว่าที่ ร.อ.พลีษฐ์ พึ่งเดช ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิสาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/ 4006

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๒ ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคอนตูม

เนื่องด้วย ว่าที่ ร.อ.พลิชฐ์ พึ่งเดช นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการใช้จ่ายงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโรดม และ อาจารย์สุดาใจ เห่งสีไพร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์วรภัทร ชัยเลิศ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน และได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวของ ว่าที่ ร.อ.พลิชฐ์ พึ่งเดช ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/ 4005

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๒ ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 64

เนื่องด้วย ว่าที่ ร.อ.พลิชฐ์ พึ่งเดช นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษากาไรใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโกสุม และ อาจารย์สุคใจ เหง้าสีไพร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สุธาดา ใจอ่อน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน และได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวของ ว่าที่ ร.อ.พลิชฐ์ พึ่งเดช ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ที่ ทม 1007/ 0๖๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ มกราคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดราชบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม
2. รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดราชบุรี

ด้วย นายพลิชฐ์ พิงค์เดช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลภสุม และ อาจารย์สุดาใจ เหมงาสิไพร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากครู-อาจารย์ โดยขออนุญาตให้ครู-อาจารย์ หมวดยาช่างอุตสาหกรรมทุกคน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดราชบุรี ตามเอกสารที่แนบ ตอบแบบสอบถามการศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนมกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายพลิชฐ์ พิงค์เดช ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 0064

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 มกราคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. แบบสอบถาม
  2. รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานสำนักศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

ด้วย นายพลิชฐ์ พิงค์เดช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโรกสูม และ อาจารย์สุจิตใจ เหมงาสีไพร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากครู-อาจารย์ โดยขออนุญาตให้ครู-อาจารย์ หมวดีวิชาช่างอุตสาหกรรมทุกคน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานสำนักศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ตามเอกสารที่แนบ ตอบแบบสอบถามการศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนมกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายพลิชฐ์ พิงค์เดช ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 00๒๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 : 1 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม

2. รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ด้วย นายพลิชฐ์ พึ่งเดช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลภัสสม และ อาจารย์สุดาใจ เหมงาสีไพร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากครู-อาจารย์ โดยขออนุญาตให้ครู-อาจารย์ หมวดีวิชาช่างอุตสาหกรรมทุกคน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามเอกสารที่แนบ ตอบแบบสอบถามการศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนมกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายพลิชฐ์ พึ่งเดช ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ จอ ๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ มกราคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม
2. รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นายพลิชฐ์ พึงเดช นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลภสุม และ อาจารย์สุดาใจ เหมง้าสีไพร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากครู-อาจารย์ โดยขออนุญาตให้ครู-อาจารย์ หมวตวิชาช่างอุตสาหกรรมทุกคน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ตามเอกสารที่แนบ ตอบแบบสอบถามการศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนมกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายพลิชฐ์ พึงเดช ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/0366

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ มกราคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม
2. รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

ด้วย นายพลิชฐ์ พิงค์เดช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลภสุม และ อาจารย์สุดาใจ เห่งสำเภาพร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากครู-อาจารย์ โดยขออนุญาตให้ครู-อาจารย์ หมวดีวิชาช่างอุตสาหกรรมทุกคน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ตามเอกสารที่แนบ ตอบแบบสอบถามการศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนมกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายพลิชฐ์ พิงค์เดช ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 0065

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ มกราคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม
2. รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ด้วย นายพลิชฐ์ พิงค์เดช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลภกฤษ และ อาจารย์สุดใจ เพ็งสำโพร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากครู-อาจารย์ โดยขออนุญาตให้ครู-อาจารย์ หมวดยาช่างอุตสาหกรรมทุกคน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ตามเอกสารที่แนบ ตอบแบบสอบถามการศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนมกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายพลิชฐ์ พิงค์เดช ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
ของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 5

คำชี้แจงเบื้องต้น

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับศึกษาการใช้เพิ่มสะสมงาน ปัญหา อุปสรรค และความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล ของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงานและปัญหา อุปสรรคในการใช้เพิ่มสะสมงาน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงาน

2. แบบสอบถามฉบับนี้ สำหรับครู อาจารย์ที่ทำการสอนในหมวดวิชาช่างอุตสาหกรรม เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงาน ปัญหา อุปสรรคและความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 เพื่อจะได้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือในการให้การเรียนการสอนมีการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงานต่อไป คำตอบของท่านจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

4. จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบคำถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงที่ท่านได้ใช้และ/หรือได้ปฏิบัติ หรือความต้องการของท่านให้มากที่สุดเพื่อให้งานวิจัยได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงมากที่สุด ในการตอบแบบสอบถามจะมีคำชี้แจงวิธีการตอบอยู่ในแต่ละตอน

5. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครู อาจารย์ในหมวดวิชาช่างอุตสาหกรรมทุก ๆ ท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างสูง

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง. โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความหรือเติมค่าลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ระดับการศึกษาสูงสุด

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

2. ปฏิบัติงานสอนในระดับชั้น

( ) ม. ต้น ( ) ม. ปลาย ( ) ม.ต้นและม.ปลาย

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอน

( ) 1 - 5 ปี ( ) 6 - 10 ปี ( ) 11 - 15 ปี ( ) 16 - 20 ปี ( ) 21 ปีขึ้นไป

4. จำนวนคาบที่ปฏิบัติงานสอน/สัปดาห์ (โดยเฉลี่ย).....คาบ

5. ครู อาจารย์ ในโรงเรียนของท่านเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลแล้วหรือไม่

( ) ไม่เคย

( ) เคย (โปรดระบุลักษณะของการได้รับความรู้ และตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) จัดอบรมโดยกลุ่มโรงเรียน

( ) จัดอบรมเป็นรายโรง

( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ท่านเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลแล้วหรือไม่

( ) ไม่เคย

( ) เคย (โปรดระบุลักษณะของการได้รับความรู้ และตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) จัดอบรมโดยกลุ่มโรงเรียน

( ) จัดอบรมเป็นรายโรง

( ) สมัครเข้ารับการอบรมตามความสนใจของตนเอง

( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงาน ปัญหา อุปสรรค ของการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

คำชี้แจง.

1. ข้อคำถามมีจำนวนทั้งสิ้น 36 ข้อ
2. การใช้เพิ่มสะสมงาน หมายถึง การดำเนินการในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในด้านการวางแผน ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลและด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน
3. ปัญหา อุปสรรค ในการใช้เพิ่มสะสมงาน หมายถึง อุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ครูไม่สามารถปฏิบัติได้ ในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
4. กรุณาอ่านข้อความในแต่ละข้อ และพิจารณาว่า ท่านได้ใช้และ/หรือปฏิบัติการใช้เพิ่มสะสมงานและมีปัญหา อุปสรรคในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในแต่ละด้าน แต่ละประเด็น มากน้อยเพียงใด ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย / ในช่องของระดับการใช้และ/หรือการปฏิบัติ และได้ไปประเด็นปัญหา อุปสรรคที่ท่านไม่สามารถใช้และ/หรือปฏิบัติการใช้เพิ่มสะสมงานลงในช่องของปัญหา อุปสรรคที่จัดให้ดังตัวอย่าง
ตัวอย่างการตอบ

รายการ	ระดับการใช้และ/หรือการปฏิบัติ					ปัญหาและอุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
<u>ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน</u>						
0. การวิเคราะห์หลักสูตร.....	.....	.....	.....	.../..	.....	ไม่เข้าใจการวิเคราะห์หลักสูตร

คำอธิบาย. จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง น้อย ของระดับการใช้และ/หรือการปฏิบัติ หมายความว่า ผู้ตอบมีการใช้และ/หรือการปฏิบัติการใช้เพิ่มสะสมงานด้านการวางแผนเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ในระดับน้อย และผู้ตอบมีปัญหาอุปสรรคที่ไม่สามารถใช้และ/หรือปฏิบัติได้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรคือ ไม่เข้าใจการวิเคราะห์หลักสูตร.

รายการ	ระดับการใช้และ/หรือการปฏิบัติ					ปัญหาและอุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
<u>ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน</u> 8. การทำความเข้าใจกับนักเรียนและแจ้งจุดประสงค์ความจำเป็นในการใช้เพิ่มสะสมงาน.	.....	.....	.....	.....	.....	....
9. การกำหนดรูปแบบ และวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงาน.	.....	.....	.....	.....	.....	....
10. การกำหนดจุดประสงค์ในการทำเพิ่มสะสมงาน.	.....	.....	.....	.....	.....	....
11. มีการเก็บรวบรวมผลงานเข้าเพิ่มของนักเรียนเป็นรายวิชา.	.....	.....	.....	.....	.....	....
12. การให้นักเรียนได้เกณฑ์ในการคัดเลือกผลงานหรือหลักฐาน.	.....	.....	.....	.....	.....	....
13. การจัดระบบเพิ่มผลงานของตัวนักเรียนเอง.	.....	.....	.....	.....	.....	....
14. การให้นักเรียนเขียนคิดเห็นและ ความรู้สึกของตนเองต่อผลงาน.	.....	.....	.....	.....	.....	....
15. การให้นักเรียนตรวจสอบความสามารถของตนเอง.	.....	.....	.....	.....	.....	....

รายการ	ระดับการใช้และ/หรือการปฏิบัติ					ปัญหาและอุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
<u>ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่ม</u> <u>สะสมงาน</u> 28. การนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเรียนร่วมกับการทดสอบ การสังเกต การตรวจผลงาน	.....	.....	.....	.....	.....	.....
29. การใช้เป็นยุทธวิธีในการสอนเด็กเป็นรายบุคคล.	.....	.....	.....	.....	.....	.....
30. ใช้ในการประเมินความสำเร็จของการสอนของครู.	.....	.....	.....	.....	.....	.....
31. การกำหนดให้มีการคัดเลือกผลงานและกิจกรรมที่ดีนำไปเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงานถาวรและแฟ้มสะสมงานความก้าวหน้า.	.....	.....	.....	.....	.....	.....
32. การให้นักเรียนพัฒนาแฟ้มสะสมงานโดยใช้กระบวนการพัฒนาผลงาน.	.....	.....	.....	.....	.....	.....
33. การให้นักเรียนพัฒนาแฟ้มสะสมงานโดยครูใช้กระบวนการกำกับติดตาม.	.....	.....	.....	.....	.....	.....
34. การพัฒนาแฟ้มสะสมงานของนักเรียนโดยใช้กระบวนการพัฒนาตนเอง.	.....	.....	.....	.....	.....	.....

รายการ	ระดับการใช้และ/หรือการปฏิบัติ					ปัญหาและอุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
35. นักเรียนใช้ในการแลกเปลี่ยนวิจารณ์ ให้ข้อสังเกต ประเมินผลงานซึ่งกันและกัน.						....
36. ผู้ปกครองได้ทราบว่านักเรียนได้มีการเรียนและมีผลงานจากรายวิชาที่เรียน.						....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อการใช้เพิ่มสะสมงาน ปัญหา อุปสรรค ในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรมในด้านต่าง ๆ

1. ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน.....

.....
.....
.....

2. ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน.....

.....
.....
.....

3. ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน.....

.....
.....
.....

4. ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน.....

.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงาน
ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม
ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

คำชี้แจง

1. ข้อคำถามมีจำนวนทั้งสิ้น 22 ข้อ
2. ความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงาน หมายถึง ความต้องการความช่วยเหลือที่ครูต้องการในการใช้เพิ่มสะสมงานใน 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงานและด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มสะสมงาน
3. โปรดเขียนเครื่องหมาย / ที่ตรงกับระดับความต้องการของท่านว่าท่านมีความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด ใน 5 ระดับ
มากที่สุด หมายถึง ท่านมีความต้องการความช่วยเหลือในเรื่องนั้น มากที่สุด
มาก หมายถึง ท่านมีความต้องการความช่วยเหลือในเรื่องนั้น มาก
ปานกลาง หมายถึง ท่านมีความต้องการความช่วยเหลือในเรื่องนั้น ปานกลาง
น้อย หมายถึง ท่านมีความต้องการความช่วยเหลือในเรื่องนั้น น้อย
น้อยที่สุด หมายถึง ท่านมีความต้องการความช่วยเหลือในเรื่องนั้น น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

รายการ	ระดับความต้องการความช่วยเหลือ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน					
1. การวิเคราะห์หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา	.....	.. /	.....	.....	.....
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา	.....	.....	.....	.....	.....

คำอธิบาย. จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบทำเครื่องหมาย / ลงในช่องมาก ของด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน หมายความว่า ผู้ตอบมีความต้องการความช่วยเหลือในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงานในเรื่องการวิเคราะห์หลักสูตร คำอธิบายรายวิชาในระดับมาก

รายการ	ระดับความต้องการความช่วยเหลือ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน</u>					
1. การวิเคราะห์หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
3. การวิเคราะห์สมรรถภาพของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
4. การกำหนดภาระงานให้กับนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
5. การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
7. การวิเคราะห์ผลงานหรือหลักฐานที่จะเก็บ	.....	.....	.....	.....	.....
8. การสร้างเกณฑ์การประเมินผลการเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
9. การจัดทำเพิ่มสะสมงานของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
10. การประเมินผลเพิ่มสะสมงาน	.....	.....	.....	.....	.....
11. การนำเพิ่มสะสมงานไปใช้ประโยชน์	.....	.....	.....	.....	.....

รายการ	ระดับความต้องการความช่วยเหลือ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มสะสมงาน</u>					
12. การชี้แจง กำหนดนโยบายและแผนการจัดทำเพิ่มสะสมงาน	.....	.....	.....	.....	.....
13. การกำหนดแนวทางในการนำเพิ่มสะสมงานมาใช้ในการวัดและประเมินผล.	.....	.....	.....	.....	.....
14. การนิเทศก์การจัดทำเพิ่มสะสมงาน.	.....	.....	.....	.....	.....
15. การจัดหาเอกสาร ตำราเพื่อการจัดทำเพิ่ม	.....	.....	.....	.....	.....
16. การส่งเสริมสนับสนุนด้านเงินทุนในการจัดทำเพิ่มสะสมงาน	.....	.....	.....	.....	.....
17. การอำนวยความสะดวกในการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการจัดทำเพิ่มสะสมงาน	.....	.....	.....	.....	.....
18. การส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำจากผู้บริหาร	.....	.....	.....	.....	.....
19. การจัดหาผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำเพิ่มสะสมงาน	.....	.....	.....	.....	.....
20. การกำกับติดตามและประเมินผลการจัดทำ	.....	.....	.....	.....	.....
21. การส่งเสริม ประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ผลงาน	.....	.....	.....	.....	.....
22. การนำผลงานการจัดทำเพิ่มสะสมงานไปประยุกต์ใช้	.....	.....	.....	.....	.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

พลิชฐ์ พึงเดช

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ ว่าที่ ร.อ. พลธิษฐ์ ชื่อสกุล พึ่งเดช
เกิดวันที่ 27 เดือน กันยายน พุทธศักราช 2504
สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 88 หมู่ 3 ตำบลเบิกไพร
อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 70110
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวัดคอนตูม
อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 70110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2515	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดคอนตูม จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2518	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนวัดเขาวัง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2521	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2524	ปวช. (ก่อสร้าง) จากวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2526	ปวส. (ก่อสร้าง) จากวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2533	ค.บ. (อุตสาหกรรมศิลป์) จากวิทยาลัยครุนครปฐม จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2542	กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร

การศึกษาการใช้เพิ่มผลงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
ของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

บทคัดย่อ
ของ
พลิชฐ์ พึ่งเดช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา

พฤษภาคม 2542

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้เพิ่มสะสมงาน ปัญหา อุปสรรค ความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยใช้แบบสอบถามการศึกษาการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ใน 4 ด้านได้แก่ ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จาก 145 โรงเรียน จำนวน 335 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 299 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.25 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ และรายด้าน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูช่างอุตสาหกรรมมีการใช้และหรือปฏิบัติเพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในระดับปานกลาง ในด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน และมีการใช้ในระดับน้อยคือ ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน และด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน

2. ครูช่างอุตสาหกรรมมีปัญหา อุปสรรคในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลคือ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการวางแผนการใช้เพิ่มสะสมงาน ด้านการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลเพิ่มสะสมงาน ด้านการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มสะสมงาน

3. ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการความช่วยเหลือในการใช้เพิ่มสะสมงานในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในระดับมากทั้ง 2 ด้านคือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพิ่มสะสมงาน และด้านการสนับสนุนการใช้เพิ่มสะสมงาน

**A STUDY OF USING PORTFOLIO FOR INSTRUCTION AND
EVALUATION OF INDUSTRIAL SECONDARY TEACHERS UNDER THE
GENERAL EDUCATION DEPARTMENT IN EDUCATIONAL REGION 5**

**AN ABSTRACT
BY
PASIT PUNGDECH**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Industrial Education
at Srinakharinwirot University
May 1999**

The purpose of this study was to study the using of portfolio, obstacles, the need of help in using portfolio for instructional and management including the evaluation of industrial secondary teachers under the general education department in educational region 5 by using five ranks questionnaire that the research created. That in the questionnaire of using portfolio for instructional and management including the evaluation of industrial secondary teachers under the general education department in educational region 5 in four aspects : planning to use portfolio, applying to instructional management portfolio evaluation, and the use and portfolio development.

Three hundred and thirty - five questionnaires were sent to industrial secondary teachers under the general education department in educational region 5. Two hundred and ninety - nine questionnaires were returned. That is the percentage of 89.25. The data were analysed by using statistical percentage average in item cases and aspect cases.

The result of the study was found that :

1. Industrial teachers used portfolio for instructional and management and evaluation. Middle aspects : planning to use portfolio, and evaluation less in applying to instructional and management, portfolio evaluation, and the use and portfolio development.
2. Industrial teachers had problems and obstacles in using portfolio for instruction and management and evaluation. They didn't understand about using portfolio for instructional and management in four aspects : planning use portfolio, applying to instructional and management portfolio evaluation, and the use and portfolio development.
3. industrial teachers need help in using portfolio for instructional and management at high level in two aspects : the understanding about portfolio and the supporting of using portfolio